

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Zuzana Cajtlerová

Prvních pět let kulturního časopisu A2

Bakalářská práce

Praha 2010

Autor práce: **Zuzana Cajtlerová**

Vedoucí práce: **Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.**

Oponent práce:

Datum obhajoby: **2010**

Hodnocení:

Bibliografický záznam

CAJTLEROVÁ, Zuzana. *Prvních pět let kulturního časopisu A2*. Praha : Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií, 2010. 53 s. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Anotace

Bakalářská diplomová práce *Prvních pět let kulturního časopisu A2* pojednává o vzniku, vývoji, obsahu a významu českého kulturního mezižánrového časopisu A2, který vznikl v roce 2005 a existuje na naší mediální scéně dodnes.

Práce se nejprve zabývá okolností jeho vzniku a jeho směřováním, následně se důsledně věnuje popisu kulturně-politického kontextu kulturních časopisů ve sledovaném období, tj. v letech 2005-2010. Těžištěm celé práce je analýza a popis časopisu A2 z nejrůznějších hledisek společně s nástinem jeho vývoje.

Annotation

Bachelor thesis *The first five years of the A2 cultural magazine* discusses the emergence, development, contents and significance of the Czech cultural magazine A2, which was established in 2005 and exists in our media landscape till today.

Firstly, the work deals with the circumstances of its origin and its direction, then consistently devoted to the description of cultural and political context of cultural magazines in the reference period 2005-2010. The focus of the whole work is an analysis and description of the journal A2 from various angles, together with an outline of its development.

Klíčová slova

Kultura, kulturní periodika, kulturní politika, časopis, média

Keywords

Culture, cultural periodicals, cultural politics, magazine, media

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Vlastní text práce bez anotací a příloh má celkem 79 987 znaků s mezerami, tj. 39 normostran.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne

Zuzana Cajtlerová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Libuši Bělunkové a celé redakci časopisu A2 za zodpovězení mých otázek, ochotu a poskytnutí potřebných informací a vedoucí mé práce Doc. PhDr. Barbaře Köpplové, CSc. za cenné připomínky.

Obsah

Úvod	6
1. Vznik časopisu A2.....	8
2. Kulturně-politický kontext.....	10
2.1. Kulturní politika ČR	10
2.2. Koncepce kulturní politiky ČR	14
2.2.1. <i>Kulturní politika v České republice</i>	14
2.2.2. <i>Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013</i>	16
2.2.3. <i>Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014</i>	17
2.3. Granty a grantová řízení MK ČR.....	19
3. Charakteristika časopisu A2.....	20
3.1. Témata a rubriky	23
3.1.1. <i>Literatura</i>	24
3.1.2. <i>Divadlo a film</i>	26
3.1.3. <i>Hudba</i>	27
3.1.4. <i>Výtvarné umění</i>	27
3.1.5. <i>Společnost</i>	28
3.1.6. <i>Média</i>	30
3.1.7. <i>Ostatní rubriky</i>	31
3.2. Grafická složka	33
3.3. Redakce.....	34
3.4. Čtenářská obec	37
3.5. Reklama	38
3.6. Další aktivity občanského sdružení A2.....	39
3.7. Vize A2	39
Závěr	41
Summary.....	43
Použité zdroje	44
Seznam příloh.....	45
Přílohy	46

Úvod

Hlavním tématem této práce je český kulturní časopis A2, který byl založen roku 2005 a existuje na naší mediální scéně dodnes. Zatímco jiná periodika věnující se některému z odvětví kultury jsou více či méně zmapována, časopisu A2 – přestože existuje na naší mediální scéně úspěšně již pátým rokem – nebyla věnována nikdy žádná větší či souvislejší práce. Přesto je to periodikum zajímavé, které v naší mediální krajině nemá obdoby. To je hlavní důvod, proč jsem si tento časopis zvolila za hlavní objekt své bakalářské práce. V této práci bych chtěla zmapovat vznik tohoto periodika, nastínit jeho dosavadní vývoj, podrobně jej popsat, ale také vysvětlit, do jakého kulturně-politického kontextu naší mediální scény časopis A2 jako kulturní periodikum vstupoval a ve kterém doposud funguje.

Při zkoumání dané problematiky se ukázalo, že je třeba rozvržení kapitol i celé práce navrhované v tezích modifikovat směrem k větší funkčnosti a tematické soudržnosti práce.

Nejzásadnějším zásahem se stalo vynechání závěrečné kapitoly, jejímž původním záměrem bylo zmapovat tituly kulturních periodik ve sledovaném období. Tato kapitola se ukázala být tématem, které by vyžadovalo zpracování do vlastní, samostatné, práce a také po základní komparaci vyšlo najevo, že časopis typu A2, tedy časopis kulturní a mezižánrový, nemá (snad až na *Literární noviny*) na české mediální scéně obdoby a tudíž by případná důsledná komparace nebyla funkční ani nepřinesla kýžený výsledek.

Více prostoru jsem se proto rozhodla věnovat práci se samotným časopisem A2, který jsem rozšířila o některé další oblasti, jako například popis činnosti redakce přesahující stránky časopisu, které vyšly najevo v průběhu práce.

Větší prostor, než bylo původně zamýšleno, dostal také kulturně-politický kontext kulturních časopisů. Materiály k této oblasti se při zpracovávání ukázaly natolik zajímavé, že se výsledný text nakonec vydělil jako samostatná kapitola (2. *Kulturně-politický kontext*). První kapitola (1. *Vznik časopisu A2*) po vydělení kapitoly o kulturní politice tedy zůstává popisem bouřlivých okolností vzniku časopisu A2 a cílů a zájmů redakce při jeho založení.

Další změnou je sloučení dvou částí, které byly původně zamýšleny jako samostatné kapitoly: části, která popisuje vývoj a změny časopisu, a části, která popisuje časopis v současné době. Zpracování popisu změn jednotlivých částí časopisu k odpovídajícímu popisu dnešního stavu týchž aspektů, se nakonec ukázalo funkčnější

z hlediska snazší komparace předešlého a současného stavu. Dalším důvodem k tomuto splynutí dvou kapitol bylo zjištění, že časopis A2 prošel za dobu svého trvání tak minimálními změnami, že jejich popis nevystačí na plnohodnotnou vlastní kapitolu (popis změn i dnešní podoba časopisu jsou tedy nyní shrnuty v kapitole 3. *Charakteristika časopisu A2*). Tato změna je pouze změnou formální, po obsahové stránce zůstávají kapitoly i po jejich spojení stejné.

Mým výchozím materiálem byla všechna čísla časopisu A2 od počátku až do doby vzniku této práce (tj. od čísla 0/2005 do čísla 6/2010). Základní vzorek tedy čítá 167 kusů periodika, která jsem následně podrobila více či méně intenzivnějšímu rozboru.

Při hledání sekundární literatury se mi potvrdila absence jakékoliv literatury týkající se samotného časopisu A2 (až na několik novinových článků, které reflektovaly vznik časopisu v roce 2005 a změnu jeho periodicity z týdeníku na čtrnáctideník na počátku roku 2009) a v důsledku ani literatury týkající se kulturních periodik jako takových. Sekundární literaturu jsem tedy využila hlavně v otázkách kulturní politiky a ekonomie či kultury v nejširším smyslu slova. Oproti očekávání jsem v sekundární literatuře avizované v tezích nenašla potřebné informace, v seznamu použité literatury je tedy neuvádím. Hlavním písemným materiálem mi byly hlavně zdroje primární, ať už samotný časopis A2 nebo např. materiály MK ČR. Velkým zdrojem informací mi pak byla sama redakce časopisu A2, hlavně jeho šéfredaktorka Libuše Bělunková, s níž jsem zpracovala i rozhovor, který v plném znění uvádím v jedné z příloh. Členové redakce mi poskytli také řadu užitečných materiálů (např. průzkum jejich čtenářské obce), ze kterých v práci také vycházím.

1. Vznik časopisu A2

Kulturní časopis A2 založila v září 2005 skupina redaktorů, kteří odešli na jaře téhož roku z redakce týdeníku Literární noviny. Důvodem odchodu byla dlouhodobá nespokojenost a nesouhlas s prací a vedením tehdejšího šéfredaktora Literárních novin Jakuba Patočky, který na tento post nastoupil v roce 1999. Příčinou nespokojenosti redaktorů bylo podle jejich slov to, že šéfredaktor Patočka nevěnuje své práci dostatečné množství času a že není objektivní z důvodu svého aktivního členství ve Straně Zelených. Nespokojená část redakce Literárních novin poprvé požadovala odvolání stávající šéfredaktora již v březnu roku 2004 u vydavatele Literárních novin - výboru *Společnosti pro Literární noviny*; se svou žádostí neuspěli. Z šestičlenného výboru na protest odstoupily Viola Fischerová a Eda Kriseová. Druhá žádost o odvolání Jakuba Patočky byla většinou částí redakce Literárních novin podána v únoru roku 2005. Výbor rozhodl pro Patočkův prospěch. Kvůli neudržitelné situaci tedy redakci opustilo 11 z jejích 16 redaktorů a zaměstnanců.¹ Poslední číslo Literárních novin, na kterém se podíleli, bylo číslo 11 ročníku XVI., které vyšlo 14. března 2005.

Šéfredaktorkou nově vzniklého týdeníku se stala rusistka a literární kritička Libuše Bělunková, která na tomto postu setrvává dodnes, tj. do roku 2010. Název A2 byl odvozen z adresy redakce (Americká 2, Praha 2 – Vinohrady).

První (resp. nulté) číslo časopisu A2, s podtitulem *kulturní týdeník*, vyšlo 29. září 2005. Šéfredaktorka Bělunková ve svém editoriale vysvětluje, proč má toto periodikum vycházet a co bude čtenářům nabízet.

¹ ŠTINDL, O.: *Redakci Literárních novin opouští 11 redaktorů*. Česká redakce BBC [online]. [cit. 7. 3. 2005]. Dostupné na

http://www.bbc.co.uk/czech/domesticnews/story/2005/03/050307_cz_literarni_noviny_pckg.shtml

ČTK: *Literární noviny opouštějí redaktori nespokojení s šéfredaktorem*. Marketing a média [online]. [cit. 25. 2. 2005]. Dostupné na http://mam.ihned.cz/c4-10000115-15711680-100000_d

VANČURA, J.: *Literární noviny: pokračování příště*. Listy, roč. 2005, čís. 2.

IWASHITA, D.: *Ze života parazitů*. Lidové noviny, 8. října 2005, roč. XVIII.

MANDYS, P.: *Rozdvojené Literárky: Co přinesl vznik kulturního týdeníku A2*. Týden, 2005, roč. XII, čís. 48, s. 103..

„Týdeník který se zabývá kulturou, v České republice kupodivu nevychází. Na první pohled to vypadá, jako by se v kultuře nic naléhavého nedělo: v několika posledních letech zaniklo nemálo časopisů zaměřených na umění a kritické myšlení, mainstreamová média, včetně deníkových příloh, zdivočela a pocit zatuchlosti z naší umělecké scény a kulturního provozu narůstá. Přitom ale pořád roste počet festivalů, jezdit za hranice za uměním je pro nás samozřejmost (nebo samozřejmý sen), začínáme kulturu znovu chápat jako možnost pochopení jiných světů. První generace mladých lidí, kteří studovali v zahraničí, se začíná vracet a uplatňovat jiné nároky. Není tedy pravda, že se nic neděje. Jsme přesvědčeni, že noviny, které budou solidně a duchapřítomně informovat o dění v kultuře, i té zatím nepříliš viditelné, o společnosti a politice, jsou tu potřeba.“

Dále zde vysvětluje, že kultura pro ně není totéž co umění, že kulturu je třeba hledat u všech veřejně činných osob či skupin, včetně politiků: *„Myslíme si, že nahlížet společenské a politické dění prizmatem kultury může být nejen užitečné, ale i zábavné. Současná kultura je v pohybu, je otevřená světu, nedá se uzavřít do specializovaných zásuvek (grantových, oborových, publicistických, národních). Není bezzubá. Nutí člověka být ve střehu, v omylech si tvořit názory a kritéria, být vášnivě pro či proti. Pro tento pohyb chceme mít vhodné místo, třeba týdeník A2.“*

V editorialech se Bělunková dotýká také jedné z typických věcí právě pro A2 – je to ve své podstatě časopis generační, lidé v redakci, externí přispěvatelé i nejsilnější čtenářská skupina jsou si v jistých rysech dost podobní – mladší lidé, jejichž studium či profesní praxe se již odehrává v době mimo totalitu, v době, kdy kontakt se zahraničím a vzájemná interakce kultur je na denním pořádku a ve společenském dění - a v umění obzvláště - bují nové směry, experimenty a umělecké vyjádření má prakticky neomezené možnosti. Časopis A2 rozhodně není časopisem mainstreamovým a i jeho témata se pohybují spíše v alternativních oblastech daných odvětví. Libuše Bělunková říká, že lidí, kteří jsou schopni kvalitně reflektovat kulturu, je v posledních dvou generacích málo - a právě ty mladé, co to dokáží, se snaží A2 shromažďovat a dávat jim prostor.²

² Viz. rozhovor s Libuší Bělunkovou, příloha č.1.

2. Kulturně-politický kontext

Tomu, jak se vyvíjel časopis A2 sám o sobě, se budeme důkladně věnovat v další části práce. Abychom pochopili, do jakého kontextu české mediální či spíše kulturně-politické scény časopis A2 jako kulturní periodikum vstupoval, zmapujeme si nejprve vývoj kulturní politiky (nejen) České republiky s důrazem na kulturní periodika.

„Kulturní politika je v obecném pojetí deklarovaný postoj ke kultuře, chápající kulturu jako veřejný zájem, veřejnou službu a veřejný statek; jako vzdělanostní a rozvojový faktor. Kulturní politika je veřejnou garancí kulturních práv občanů, práva na ochranu kulturního dědictví a přístupu k němu, práva svobodně a reálně se podílet na užití a výkonech kultury, na svobodu tvorby a šíření jejích výsledků.“³

Konkrétně je to strategie účinnější státní podpory kultury a umění, koncept či návod pro rozhodování v této sféře, podléhající nutným aktualizacím – a to na různých úrovních: existuje kulturní politika obce, územně správního celku (kraje) nebo regionu, země (kulturní politika České republiky) i vyššího celku např. Evropské unie. Je to umění řídit umění, uskutečňované mj. cestou cílených dotací, legislativní, institucionální a jiné podpory.

2.1. Kulturní politika ČR

Vysoké hodnocení významu kultury je stabilním prvkem programových prohlášení vlád po roce 1989. Před rokem 1989 představovalo odvětví kultury tzv. nevýrobní sféru, efektivita kulturních institucí byla znemožněna existencí státního monopolu v oblasti vlastnictví, kompetencí a rozhodování.

Rok 1989 přinesl změny, které měly zásadní dopad na oblast kultury:

„ - v důsledku toho, že bývalé ekonomické systémy působící v kultuře byly neadaptabilní na změny ekonomického prostředí, objevil se pokles výkonnosti, v horším případě úplné zhroucení některých kulturních institucí

³ Dvořák, J. *Malý slovník managementu divadla*. Praha : Pražská scéna, 2005. 311 s. ISBN 80-86102-49-1.

- v důsledku cenové liberalizace vzrostly neinvestiční výdaje – zvýšení cen nájemného, energie a paliv, nedostatek peněz na obnovy a rekonstrukce kulturních objektů
- zvýšil se nedostatek finančních prostředků v kultuře, a to působením některých vnějších vlivů – např. zpřísněním výdajové politiky státního rozpočtu, zavedením odpisovací povinnosti pro příspěvkové organizace, počáteční pokles návštěvnosti kulturních zařízení apod.“⁴

V důsledku změn se první desetiletí demokratického režimu neslo v duchu neexistence vládou deklarované kulturní politiky. Rozvinula se ale veřejná ekonomika i podnikatelský sektor a tyto oblasti se začaly s oblastí kultury a umění vzájemně ovlivňovat. Vztah ekonomiky a kultury začal být množinou *“přímých a nepřímých vztahů, které řeší jak otázku zbytnosti kultury v té které společnosti, tak otázku efektivního financování kultury z veřejných či soukromých zdrojů a otázku míry komercializace umění a kultury.”*⁵ V souvislosti s tím v neposlední řadě vyzvala i otázka vztahu prosperity společnosti ke stavu a úrovni kultury.

Bylo nutné dát rozvoji kulturního sektoru nějaký řád a vizi, zaštitěnou státem a jejími institucemi; ať z hlediska sociálního, uměleckého, ekonomického či potřeby transformace veřejné správy, bylo nutné explicitně stanovit kulturní politiku státu. Úloha státu v takovém případě spočívá především v utváření finančních, koncepčních, legislativních a do určité míry i organizačně institucionálních předpokladů pro podílení občanů na kultuře.

Jako první pokus o nastínění kulturní politiky země by se dala brát Bílá kniha, předložená ministrem Pavlem Tigridem při jeho odchodu z funkce v roce 1996. Bílá kniha udává přehled o tom, jak v klíčové oblasti vztahů mezi státem a kulturou postupují jinde v Evropě, jaký byl postupný vývoj těchto vztahů, co se v nich osvědčilo a co nikoliv.

⁴ ŠKARABELOVÁ, S. – NESHYBOVÁ, J. – REKTORČÍK, J. *Ekonomika kultury a masmédií*. Brno : Masarykova univerzita, 2007. 210 s. ISBN 978-80-210-4267-4.

⁵ PATOČKA, J. – HEŘMANOVÁ, E. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha : ASPI, 2008. 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.

První oficiálním konceptem kulturní politiky ČR se stala ale až *Strategie účinnější státní podpory kultury* (tzv. První vládní kulturní politika), prosazená v roce 1999 usnesením vlády č.401/1999.

Kontrolou plnění cílů tohoto konceptu byl pověřen tehdejší ministr kultury Pavel Dostál. Ten měl do konce roku 2000 předložit vládě zprávu o realizaci kulturní politiky státu. V důsledku této zprávy byla *Strategie účinnější státní podpory* roku 2001 aktualizována a změnil se i její název - *Kulturní politika v České republice*. Tento koncept určoval kulturní politiku země až do roku 2005.

Proč došlo k této aktualizaci vysvětluje Pavel Dostál v její předmluvě: „ (...) *jak ze zprávy vyplynulo, byly některé články strategie již splněny, další je třeba aktualizovat na základě dílčích výsledků a poznatků získaných zejména v důsledku jejich plnění. Proto jsem navrhl vládě aktualizovat Strategii a současně změnit její název na termín „Kulturní politika“, neboť ten veřejnost i její zástupci obecně používají.*“⁶

Potřebnost politického programu vlády v oblasti kultury se ještě zdůraznila po vstupu České republiky do Evropské unie.

Rozhodující význam pro úvahy o kulturní politice České republiky v souvislosti s jejím začleňováním do evropských struktur má už Smlouva o Evropské unii (Maastrichtská smlouva z roku 1992 a následně Amsterdamská smlouva z roku 1998, která zachovává základní postuláty Maastrichtu).⁷

Tato smlouva zakotvuje následující požadavky úžeji vázané ke kultuře a kulturní politice:

- přispívat k rozvoji kultury členských států při respektování jejich národní a regionální rozdílnosti, a to s přihlédnutím ke společnému kulturnímu dědictví
- povzbuzovat současnou kulturní tvorbu
- intervenovat ve prospěch lepšího poznání kultury
- nekomerční kulturní výměny umělecké tvorby
- kulturní spolupráce s třetími zeměmi a kompetentními mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy

⁶ MK ČR: *Kulturní politika v České republice*. Praha : MK ČR, 2001.

⁷ ŠKARABELOVÁ,S. – NESHYBOVÁ,J. – REKTORÍK,J. *Ekonomika kultury a masmédií*. Brno : Masarykova univerzita, 2007. 210 s. ISBN 978-80-210-4267-4.

Konkrétním výsledkem výše uvedených postulátů smlouvy je například program „Culture 2000“. Program Culture 2000 přispívá k rozšíření společného kulturního prostoru evropských národů, podporuje spolupráci umělců, organizací a institucí členských států.

V roce 2007 se otevřela jeho nová etapa, Program Culture 2007-2013 s rozpočtem 354 milionů eur, který má podporovat kulturní akce, subjekty působící v oblasti kultury na evropské úrovni a podporu šíření informací zaměřených na maximalizaci účinku projektů v oblasti evropské kultury a kulturní politiky.

EU svůj postoj k míře ovlivňování kulturních sektorů svých členských států deklaruje také v *Niceské smlouvě*.⁸ Zodpovědnost za rozkvět kultur členských států tak zůstává na národních vládách a Rada přijímá pouze podpůrná opatření, aniž by jimi harmonizovala zákony a ostatní předpisy členských států. Tento postoj Evropské unie je základem pro přijímání jednotlivých státních kulturních politik jejími členskými státy.

Výrazným rysem vstupu České republiky do Evropské unie je také otevření nových možností financování kulturních projektů a cesty k mezinárodní spolupráci na nejrůznějších úrovních.

V květnu 2005 vláda schválila nový dokument *Koncepce účinnější podpory umění 2007 – 2013*. Ta je propojena hlavně s horizontem druhého programovacího období Strukturálních fondů 2007 – 2013, neboť v tomto období se stávala reálnou šancí čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů i pro oblast kultury. *Koncepce účinnější podpory umění* je prvním materiálem, který se detailně zabývá oblastí tzv. živého umění. Významná je i skutečnost, že návrh vznikl mimo MK ČR a na jeho přípravě se podílela řada odborníků.

Další koncept kulturní politiky ČR vydává Ministerstvo kultury ČR 19. listopadu 2008 pod názvem *Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014*.

⁸ více článek č. 151 Niceské smlouvy . [Online] [cit. 13.3.2010] Dostupné na <http://www.europarl.europa.eu>

V ní definuje svůj hlavní cíl takto: „*Státní kulturní politika ČR tedy navrhuje jako svou hlavní ideu soubor takových opatření, jejichž realizace pomůže překonat letité nahlížení na kulturu jakožto v lepším případě „způsob vyžití pro volný čas“, v horším případě (post)komunistického pojetí jako cosi, co spotřebovává zdroje vytvořené v produktivnějších sektorech.*“⁹

Nyní si blíže (hlavně tedy z hlediska toho, jak se věnují či nevěnují oblasti médií, periodik a kulturních periodik) rozebereme tři poslední koncepce kulturní politiky ČR, protože právě ty se překrývají v námi sledovaném období existence časopisu A2, tj. dokumenty *Kulturní politika v České republice* ze dne 10. ledna 2001¹⁰, *Koncepce účinnější podpory umění 2007 – 2013*¹¹ z 31. května 2006 a *Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014* ze dne 19. listopadu 2008.¹²

2.2. Koncepce kulturní politiky ČR

2.2.1. Kulturní politika v České republice

Tato vládou schválená aktualizace navázala na první prosazení vládní kulturní politiky v dějinách České republiky známé jako tzv. *První vládní kulturní politika* z roku 1999 a byla schválena Usnesením Vlády České republiky ze dne 10. ledna 2001 č. 40 v čele s předsedou vlády Ing. Milošem Zemanem.

Hlavní cíle této aktualizace byly deklarovány jako:

- garantovat ochranu svobody tvorby umělců a tvůrců a vytvářet podmínky pro využívání této svobody
- vytvářet podmínky pro decentralizaci rozhodování v celém kulturním systému a vytvářet podmínky i pro ekonomickou nezávislost
- garantovat rovnost přístupu občanů ke kulturnímu bohatství a usnadňovat tento přístup znevýhodněným společenským skupinám

⁹ MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

¹⁰ MK ČR: *Kulturní politika v České republice*. Praha : MK ČR, 2001.

¹¹ MK ČR: *Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013*. Praha : MK ČR, 2006.

¹² MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

- garantovat ochranu kulturního dědictví a podporovat péči o ně
- garantovat svobodný přístup občanů k informacím, podporovat výměnu informací uvnitř systému kultury, mezi systémem kultury a vnějším prostředím bez ohledu na jazykové a administrativní hranice
- podporovat výchovu a osvětu v systému tvorby i užívání kulturních statků
- brzdit negativní vlivy komercializace kultury¹³

Kulturní periodika nejsou v tomto konceptu doposud takto jednoznačně vyčleněna; jsou však reflektována v širší skupině odborných periodických publikací – té je věnována pozornost ve dvou článcích tohoto dokumentu:

„• Článek 20 - Podporovat kritickou reflexi umělecké tvorby

Konkrétně : V tomto směru hodlá Ministerstvo kultury do budoucna vyhlašovat samostatný grantový program na podporu:

- 1. teoreticko kriticky zaměřených projektů příslušných odborných profesních sdružení, a to prioritně pro projekty s mezinárodním prvkem,*
- 2. ve prospěch vydávání periodických i neperiodických odborných publikací.*

• Článek 47 - Podporovat občanskou iniciativu ve věcech péče o kulturní dědictví; podporovat vydávání odborných časopisů a publikací

Konkrétně :

Výběrově bude ministerstvo kultury rovněž podporovat v rámci grantového řízení osvětové a propagačně prezentační nekomerční projekty dalších subjektů a vydávání odborných publikací a periodik. “

Jak grantové řízení funguje a jaké jsou jeho podmínky bude vysvětleno později ve zvláštní podkapitole.

Souhrnně lze říci, že tento první vládní koncept kulturní politiky definitivně potvrdil demokratické ideály i v oblasti kultury a zavázal oficiální instituce k ochraně svobody

¹³ DVOŘÁK, J. *Malý slovník managementu divadla*. Praha : Pražská scéna, 2005. 311 s. ISBN 80-86102-49-1.

tvorby. Velký důraz klade také na informovanost a výměnu informací o kulturní oblasti. Právě to otevřelo cestu periodikům zabývajícím se kulturou ve všech jejích podobách.

2.2.2. Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013

Této koncepci, schválené Usnesením vlády České republiky 31.května 2006 v čele s jejím předsedou Ing. Jiřím Paroubkem, stejně jako všem následujícím, již předcházela odborná analýza předešlého stavu kulturní oblasti a SWOT analýza, zjišťující silné a slabé stránky, příležitosti a rizika státní podpory umění.

V obecných zásadách zdůrazňujících hlavně důležité postavení kultury ve společnosti, potřeba její podpory a ochrany, se tato koncepce od předešlé příliš neodlišuje; rozdílná je především tím, že se zabývá možnostmi čerpání financí z EU a jejích Strukturálních fondů, mezinárodní mobilitou umělců a umění a také rozsáhle otázkami podpory všech forem neprofesionálního umění. Pro nás je ale důležité, co nového přináší na poli kulturní reflexe, informovanosti a tedy na poli kulturních periodik.

K těm se koncepce obrací ve SWOT analýze ve výčtu slabých stránek, které definuje jako „*přetrvávající nedostatečnou společenskou debatu o současném umění a jeho reflexi, která by zvýšila zájem o umění*“ a jako „*nedostatečné zprostředkovávání informací zejména v oblasti výtvarného umění a architektury, hudby, literatury a filmu.*“

14

Vzhledem k výsledkům této analýzy byla poprvé v konceptech kulturní politiky státu pojmenována „*média zaměřená na uměleckou tvorbu a její reflexi*“ jako svébytný druh média.

Její podpora má být pak podle *Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013* realizována „*především zajištěním informačního a finančního zázemí.*“¹⁵

¹⁴ MK ČR: *Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013*. Praha : MK ČR, 2006.

¹⁵ Viz. výše.

Obecně má tedy tato druhá koncepce za své hlavní cíle zvolena témata, která se našeho zájmu nedotýkají. Podstatné je pouze vyčlenění kulturních periodik z doposud homogenní oblasti periodik.

2.2.3. Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014

Plán kulturní politiky státu na léta 2009 až 2014 vychází z Usnesení vlády České republiky ze dne 19. listopadu 2008 č. 1452 a jejího tehdejšího předsedy Ing. Mirka Topolánka. V tomto usnesení vláda schvaluje *Státní kulturní politiku na léta 2009 až 2014* a ukládá ministru kultury zveřejnit *Státní kulturní politiku* a seznámit s ní představitele samosprávných celků a veřejnost, splnit její cíle a předložit vládě do konce května 2010 informaci o jejich plnění a zajistit zveřejnění tohoto usnesení ve *Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí*. Dále ukládá členům vlády a předsedovi Českého statistického úřadu spolupracovat s ministrem kultury při realizaci cílů *Státní kulturní politiky*.¹⁶

Podklady pro tento koncept zpracoval zpracovala Filozofická fakulta UK, Katedra teorie kultury (kulturologie) ve spolupráci s Ministerstvem kultury.

V samotném dokumentu *Státní kulturní politika České republiky 2009-2014* nastoluje svou *Vizi státní kulturní politiky*. V ní označuje kulturu jako sektor, který může v příštích letech sehrát zásadní roli v rozvoji české společnosti; jako sektor, o který lze opřít ekonomický, enviromentální i sociální rozvoj státu. Podle této *Vize* je Česká republika díky své geografické poloze předurčena k využívání evropských i globálních vlivů – s využitím kulturních hodnot vytvořených v minulosti. Stanovuje také úkol státu, krajů, obcí a jejich institucí: „*Úkolem není pouze podporovat kulturu jako takovou, ale propojit ji s jinými oblastmi společnosti, zejména zpřístupnit její hodnoty – kulturní dědictví stejně jako svobodu a kreativitu vlastní kulturní tvorbě – k využití v ostatních oblastech lidských aktivit.*“¹⁷

Z těchto předpokladů vyšlo Ministerstvo kultury ČR při definici čtyř hlavních cílů kulturní politiky na léta 2009-2014:

¹⁶ Vláda České republiky: *USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 19. listopadu 2008 č. 145 o Státní kulturní politice na léta 2009 až 2014*. [Online] 19.11.2009. <http://www.mkcr.cz>

¹⁷ MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

„ -využít přínosů umění a kulturního dědictví a s nimi spojené kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činností.

- zvýraznit roli kultury v individuálním profesním a osobnostním růstu občanů, zejména pro rozvoj tvořivosti, kultivaci demokratických hodnot a individuálních postojů a pro posilování odpovědnosti za zděděné i vytvářené hodnoty.

- poskytovat přímou i nepřímou podporu uchování existujících kulturních hodnot a nakládání s nimi, stejně jako tvorbě hodnot nových.

- vytvářet transparentní a nediskriminační prostředí pro kulturní aktivity a jejich podporu z úrovně státu, krajů a obcí.“¹⁸

Na tyto čtyři hlavní cíle navazuje výčet konkrétních úloh jako „uměleckou tvorbou napomoci řešit enviromentální problematiku, posílení znalostí výuky o kultuře, posílení dobrovolnických aktivit při ochraně, propagaci a péči o kulturní dědictví, digitalizace kulturního obsahu, podpora tvorby kinematografických děl, zlepšení odměňování zaměstnanců v kultuře“¹⁹ atd. – žádný z úkolů se však neváže ke kulturním periodikům a dokonce ani k periodikům obecně; z oblasti médií je pak zmíněna pouze kinematografie. Pro kulturní reflexi podporovanou státem je to oproti předešlé koncepci výrazný krok zpět.

V tomto konceptu kulturní politiky MK ČR se k financování neziskových organizací (kterými A2 jako občanské sdružení je) váže pouze tento bod:

„● 4.10. Nová úprava podmínek pro fungování neziskových organizací v kultuře

Konkrétně: Podpora z veřejných rozpočtů by měla směřovat zásadně do těch činností, které samy negenerují zisk popř. jimi vygenerovaný zisk nemůže pokrýt náklady na tyto činnosti.“²⁰

Jak probíhá podpora nevládních neziskových organizací bude vysvětleno v následující kapitole.

¹⁸ MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

¹⁹ MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

²⁰ MK ČR: Strategie účinnější státní podpory kultury (kulturní politiky). [Online] 19.11.2009. <http://www.mkcr.cz> Kráceno s důrazem na kulturní periodika.

2.3. *Granty a grantová řízení MK ČR*

V současnosti existuje na Ministerstvu kultury ČR celkem jedenáct odborů, které prostřednictvím 46 dotačních a grantových titulů financují projekty v objemu přesahujícím 1 miliardu korun ve skladbě odpovídající kompetencím ministerstva. Z údajů vyplývá, že se daří uspokojovat přibližně 20% žadatelů. Grantové programy jsou založeny usnesením vlády nebo rozhodnutím Ministerstva kultury ČR.

Kulturních periodika svojí činností spadají jak pod odbor Médii a audiovize, tak pod odbor Literatury a knihoven.

Ze zmiňovaných 46 grantů se proto mohou ucházet o finanční podporu v grantových řízeních

- ***Projekty v oblasti literatury***

- dotačního řízení na podporu literárních periodik, sborníků a akcí vyhlašované odborem Literatury a knihoven MK ČR

- ***Výběrové dotační řízení v oblasti kinematografie a médií : Odborná periodika a neperiodické publikace***

- dotační řízení na podporu odborných periodik a neperiodických publikací vyhlašované odborem Médii a audiovize MK ČR.

Celý proces dotačních řízení v současnosti upravuje dokument vlády *Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy*, který tvoří přílohu k usnesení vlády č.92 ze dne 1.února 2010.

Tento dokument mimo jiné stanovuje, že dotace může být poskytnuta až do výše 70 % rozpočtových nákladů projektu a výjimečně, v odůvodněných případech, může ústřední orgán rozhodnout o poskytnutí dotace až do výše 100% rozpočtových nákladů projektu – může být také spolufinancován z obecních a krajských rozpočtů, evropských fondů případně dalších zdrojů. Projekt musí být veřejně prospěšného charakteru a jako projekt živený z grantu pro neziskové organizace nesmí ve svém rozpočtu kalkulovat zisk ani zisk realizovat.

Ministerstvo publikuje každoročně výroční zprávu, kde sděluje veřejnosti nejen výsledky dotačních řízení, ale i jména odborníků, kteří jsou aktivní v poradních orgánech. Statisticky jsou sledovány výsledky podporovaných projektů (počet posluchačů, publikací, překladů atd.). Měření výstupů, výsledků a dopadů jednotlivých projektů se zatím neprovádí, stejně jako měření jejich efektivity.

3. Charakteristika časopisu A2

A2 je kulturní čtrnáctideník, který reflektuje kulturu v co nejširším pojetí, tedy včetně společenského dění a politiky. Je to nezávislý časopis věnovaný kvalitní reflexi všech druhů umění a občanské společnosti. Založen byl v roce 2005. Vychází ve středu v průměrném tištěném nákladu 8 000 kusů²¹ a je distribuován do vybraných knihkupectví, kaváren a trafik po celé republice. Má 40 stran novinového formátu a jeho cena je 39 korun; vydavatelem je občanské sdružení A2, o.s.

Časopis vychází za podpory Ministerstva kultury ČR, International Visegrad Fund a Nadace Český literární fond.

„Hlavní snahou redakce je pojímat kvalitní živé umění v kontextu – v kontextu ostatních druhů umění, v kontextu občanské společnosti a v kontextu světové tvorby. Pídíme se po dílech a tendencích, které vystihují naši současnost citlivěji, přesněji, rychleji a dráždivěji, než nám to často bývá milé,“ shrnuje redakce A2 na svých internetových stránkách.²²

A2 nabízí výběrový kulturní servis: velkou část každého čísla tvoří recenze děl všech druhů umění a odborných knih, následuje esej, rozhovor, kritika médií, rubriky věnované subkultuře a veřejnému odporu, společenské komentáře o České republice i zahraničí. K stálým rubrikám patří beletrie, recenze čísla, hudební zápisníky Karla Veselého a Aleše Stuchlého, Veřejné osvětlení od Petra Fischera, literární zápisníky Jana Štolby a Petra A. Bílka, komentovaný přehled zahraničního tisku či dosud nevydaná báseň. Na zadní straně můžete pravidelně nalézt komiks Monstrkabaret Freda Brunolda.

²¹ Informace poskytnutá redakcí A2.

²² A2: *O nás*. [online] [cit. 13.3.2010] Dostupné z: <http://www.advojka.cz/informace/o-nas>

Jak jsme již dříve zmiňovali, A2 je svým způsobem generační výpovědí – hlavně výběrem témat, ale také složením redakce, jeho externích přispěvatelů a činností daleko přesahujících stránky tohoto periodika.

Každé číslo má hlavní tematický blok. „*Mnoho témat přinesla A2 do českého prostředí poprvé, například ženy v subkulturách, AIDS a aktivismus, fanziny a weblogy, DIY či současné české drama,*“²³ říká o časopisu redakce A2 na svých internetových stránkách.

Akademická témata (současná literární věda, dokumentární film, rakouská migrační literatura, videoart ad.) jsou pojímána tak, aby byla srozumitelná i pro čtenáře, kteří nejsou v daném oboru odborníky. V létě vychází řada portrétů současných světových spisovatelů a ukázky ze světového komiksu. Nepravidelně vycházejí různé přílohy pro předplatitele: **DIVADELNÍ MINUTKY I-III** (sešity původních minidramat českých autorů, např. Pavla Kohouta, Daniely Fischerové, Přemysla Ruta, Jiřího Kratochvíla, Ivana Krause či Arnošta Goldflama), **CD RADIOCUSTICA I-II** (experimentální rozhlasová tvorba vydaná ve spolupráci s Českým rozhlasem 3-Vltava, např. Jaromíra Typlta, Miloslava Topinky a dalších), **CD ORCHESTR BERG: NURBERG 2009** (živé nahrávky českých skladatelů mladé generace), **GA(2)LERIE** (přehlídka tvorby mladé výtvarné scény, např. Jakuba Hoška, Marka Meduny, Marka Thera) a další.

A2 je časopis novinového formátu, což v praxi znamená formát A4. Velmi originální a signifikantní je již jeho barevné provedení – to kombinuje základní barvy černou a bílou společně s oranžovou. Tomuto barevnému provedení je časopis věrný po celou dobu své existence – je to dobrý tah i z hlediska snadné rozpoznatelnosti časopisu mezi ostatními tiskovinami tohoto formátu, které jsou buď v černobílém provedení²⁴ nebo naopak celobarevné.²⁵

Titulní stranu tvoří dnes zpravidla celostránková koláž či grafika. Podíl textu na titulní straně se postupem času zmenšoval až do dnešní podoby, kdy hlavní strana nese pouze název tématu daného čísla, případně témat několika dalších rubrik či recenzí.

²³ A2: *O nás*. [online] [cit. 13.3.2010] Dostupné z: <http://www.advojka.cz/informace/o-nas>

²⁴ např. Tvar, Literární noviny

²⁵ např. MF DNES, Blesk, Lidové noviny

Od svého vzniku do současnosti se A2 drží své vytyčené cesty, svého na začátku avizovaného směřování – po obsahové stránce lze tedy o A2 říci, že je po celou dobu své existence tematicky koherentní a kromě rozšíření rubrik po změně periodicity v roce 2009 u ní žádné výrazné tematické změny u ní neproběhly. Po celých pět let si jako svá hlavní témata ponechala umění, politiku a společenské dění – tedy to, co souhrnně můžeme shrnout pod pojem kultura.

Všem změnám se ale samozřejmě nevyhnula. Mezi ty hlavní se řadí zmiňovaná změna periodicity, změna ceny, vymizení některých rubrik a také změna grafické podoby a titulní strany.

Od svého založení v roce 2005 až do konce roku 2008 vycházel časopis A2 jako týdeník, pod názvem *A2 kulturní týdeník*. Od začátku roku 2009 vychází jako čtrnáctideník A2, zejména kvůli finančním problémům, do kterých se redakce dostala po ukončení spolupráce s jejich hlavním zahraničním sponzorem; z dotazníkového průzkumu provedeného redakcí vyšlo také najevo, že si čtenáři nestačí číslo během jednoho týdne přečíst, a tak si časopis pořizují nepravidelně.²⁶ Společně s periodicitou se změnil také počet stran jednoho čísla – z 32 stran na 40 stran, což s sebou přirozeně muselo přinést i některé změny obsahové: více prostoru dostalo společenské a politické dění, v podobě nových rubrik **Odpor** (která přetrvává dodnes) a **Subkultury**.

Subkultury byla rubrika, jejíž zájmem byly kultury etnický, sociálně, generačně, zájmově a jinak vymezených menšin²⁷ Rubrika se objevovala na stránkách A2 v průběhu celého roku 2009, tj. ve všech 25 číslech – od roku 2010 již součástí časopisu není. Rubrika *Subkultury* se poprvé objevila v čísle 1/2009 a v perexu článku Lukáše Rychetského, *Subkultury dneška*, se vymezuje v podstatě jako jednoletá, časově omezená, rubrika: „*Děni v subkulturách věnujeme v roce 2009 novou pravidelnou rubriku.*“

V zpravidla jednom článku přinesla popis, historii, vývoj nejrůznějších subkultur, které se objevují v České republice, zmapovala jejich aktivity a problémy.

²⁶ KŘENOVÁ, K. *Kulturní týdeník A2 se mění na čtrnáctideník*. Týden.cz [online]. [cit. 22.4.2010]. Dostupné na http://www.tyden.cz/rubriky/media/tisk/kulturni-tydenik-a2-se-meni-na-ctnactidenik_95087.html

Kulturní týdeník A2 mění kvůli finančním problémům periodicitu. ČT24 [online]. [cit. 22.4.2010]. Dostupné na <http://www.ct24.cz/media/38670-kulturni-tydenik-a2-meni-kvuli-financnim-problemum-periodicitu/>

²⁷ *Nový akademický slovník cizích slov*. Praha : Academia, 2005. 879 s. ISBN 80-200-1351-2.

České subkultury jsou tématem, kterým se takto systematicky poprvé na naší mediální scéně zabývala právě až A2. Jako příklady témat této rubriky uveďme freetekno (*Tančíme v kruhu* 8/2009), uzavřené komunity (*U společného stolu* 3/2009) nebo český feminismus (*Za genderovou rovnost subkultur!* 18/2009).

Vznik těchto dvou nových a výrazných rubrik nebyl ale jedinou změnou, kterou transformace periodicity přinesla. Celý proces shrnuje v editorialech prvního čtrnáctideníku (tj. čísla 1/2009) šéfredaktorka Bělunková: „*Četba A2 vám, jak věříme, vydrží na čtrnáct dní, do 21. ledna, kdy vyjde druhé číslo. Začínají dvě nové rubriky, observace českých subkultur od Lukáše Rychetského a kritický pohled na projevy občanského vzdoru vůči politickým nesmyslům, připravovaný Filipem Pospíšilem. Nové pojetí obálky, rubriky galerie a kulturních tipů vnesli do A2 noví členové redakce Dora Dutková a Martin Kubát. Redaktorkou divadelní rubriky je od nynížka Jana Bohutínská, hudebním zápisníkem se do A2 vrací Aleš Stuchlý.*“

Na změnu periodicity a rozšíření textu o osm stran bylo přirozeně navázáno i zdražení periodika – z 25 korun, tedy ceny, která přetrvala od roku 2005 do roku 2008, na nynížších 39 korun.

Zatím poslední změnou týkající se časopisu, je změna ve vydavateli – tím je nyní A2, o.s. (dříve *Sdružení redaktorů a spolupracovníků A2 kulturního týdeníku*, o.s.). To existuje už od roku 2006 a dosud vytvářelo pouze přidružené akce k časopisu A2 (hudební festival *Stimul*, literární sympozium *Pod vlivem literatury?*), od roku 2010 přebralo vydavatelskou činnost od mateřské společnosti *Kulturní týdeník A2, s.r.o.*, která byla vydavatelem časopisu A2 od roku 2005. Právnícká forma s.r.o. se pro nekomerční aktivity A2 ukázala jako nevyhovující.

3.1. Témata a rubriky

V této kapitole bychom se blíže podívali na to, jak se proměňovaly rubriky časopisu od počátku do současnosti a podrobně si popsali jejich dnešní podobu.

Časopis A2 je periodikem mezižánrovým – zabývá se všemi možnými odvětvími umělecké činnosti a nejrůznějšími oblastmi naší společnosti. Je jakýmsi odrazem současné doby, právě pro svůj cit reflektovat aktuálně palčivá témata či podchytit

potenciál prozatím méně medializovaných či populárních oblastí života či tvorby nebo také lidí, kteří se na ní podílejí.

Jak již bylo naznačeno, každé číslo A2 má velké zastřešující téma, jako např. *Trhliny literatury* (6/2010), *Klišé* (4/2010), *Japonská literatura* (48/2008), *Gender ve škole* (37/2007) nebo *Digitalizace médií* (6/2005), ke kterému se váží články některých dalších rubrik. Rubrikou se rozumí „*pravidelné umístění materiálu pod společným záhlavím spojené společným tématem nebo zaměřením*“.²⁸

V současné době má časopis A2 tyto rubriky (ačkoliv ne v každém čísle jsou obsaženy všechny): literatura, výtvarné umění / architektura, divadlo, film, hudba, recenze čísla, esej, beletrie / poezie, báseň čísla, společnost, rozhovor, média, komentář, galerie, editorial, došlo, tipy, zkratka, par avion, odjinud, knihy, CD/DVD, eskalátor, událost, odpor, napětí, artefakty, soutěž; případně tematické rubriky nastolené nějakou aktuální kulturní událostí, jako např. *cena Evropské unie za literaturu* (6/2010).

Názvy rubrik jsou v podstatě dvojího typu: buď věrně kopírují oblast, kterou se zabývají (rubriky *literatura, hudba, film* atp.), nebo se naopak skrývají pod metaforické označení (rubriky *par avion, eskalátor, artefakty* atp.)

Pro snazší orientaci si můžeme jednotlivé rubriky rozdělit podle oblastí umění a kultury, na které se A2 orientuje, a kterými se rubriky zabývají – definujeme si tak tedy i hlavní zájmy časopisu, oblasti, kterým věnuje svůj prostor a způsob, jakým tak činí.

3.1.1. Literatura

Literatura je obecně oblastí, které věnuje A2 hodně svého prostoru. Pravidelně se jí zabývají čtyři rubriky, které jsou vyhrazeny jen literatuře; případně rubriky další, jako je *recenze čísla, rozhovor* apod.- tedy rubriky, jejichž téma se číslo od čísla různí.

Rubrika **literatura** obsahuje tři až šest článků, recenzí, esejí, úvah atp. jako *Jak se dožít dospělosti* (25/2009), *Fabulace jako obrana* (18/2009), *To nejlepší z avantgardy on-*

²⁸ OSVALDOVÁ, B.- HALADA, J. a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. dopl. vyd. Praha : Libri, 2004. 240 s. ISBN 80-7277-108-6.

line (31/2008) či *Telenovela Ostravaka Ostravského* (15/2006); zabírá zpravidla čtyři strany a nachází se na začátku celého čísla. Její stálou součástí je od ledna 2009 **literární zápisník** Petra A. Bílka nebo Jana Štolby (dříve i Ondřeje Kavalíra), který glosuje či uvažuje nad nějakým literárním dílem, aktuálním tématem či událostí atp., čímž velmi často přesahuje oblast literatury – např. literární zápisníky *Byl Brabcův Máj, byl žvástů čas* (37/2008), *Akademické mistrovství* (2/2009) či *Piši, abych jednal* (9/2009).

Další literární rubrikou je **beletrie / poezie**, která na dvou stranách otiskuje ukázky starší či současné tvorby českého či zahraničního básníka / prozaika; pokud je rozhovor čísla veden se spisovatelem, patří pak tato rubrika nejčastěji jeho tvorbě. Svůj prostor zde dostali například irský básník Conor O'Callaghan (6/2010), islandský autor Sigurdjón B. Sigurdsson (16/2007) či český básník Petr Borkovec (4/2005).

Rubrika **báseň čísla** nepotřebuje bližšího komentáře – tvoří ji jedna vybraná báseň, která nebyla doposud otištěna; té je ponechán poměrně velkorysý grafický prostor a nachází se v úvodu celého čísla. Výrazně převažují básně českých spisovatelů (např. Josef Kalus 11/2008, Milan Balabán 28/2006, Jan Frolík 29/2008), ale objevují se i díla zahraničních autorů (např. Andrés Sánchez Robayna 6/2007, Marianne Moorová 18/2008). Báseň čísla vybírají Petr Borkovec a Vratislav Färber.

Rubrika **knihy** obsahuje necelé dvě strany anotací na nově vyšlé knižní tituly, ať už z oblasti beletrie, děl populárně-naučných či knih odborných. Rubrika by měla podchycovat jednak díla nová, ale měla by být zároveň rubrikou s názorem – tedy nejenom doporučovat díla kvalitní, hodná přečtení, ale i díla rázu opačného, o kterých by podle redaktora rubriky měl čtenář vědět.

Již od nultého čísla se v časopise objevovala také rubrika **Knihy v redakční poště** (později pod názvem *Knihy v redakci*). Jednalo se o seznam knih, které byly redakci zaslány jednotlivými vydavateli, ale redaktora literárních rubrik nezaujaly natolik, aby jim byl věnován prostor v podobě anotace. Přesto přišlo redakci na místě, dle slov

Libuše Bělunkové²⁹, je alespoň zmínit. V současné A2 se již tato rubrika neobjevuje, naposledy vyšla v únoru 2008, tj. v čísle 9/2008.

3.1.2. Divadlo a film

Oblast divadla a filmu má každá po jedné své specializované rubrice, ačkoliv platí totéž co o oblasti literatury – tedy, že jim mohou být věnovány i rubriky proměnlivé, jako je *recenze čísla* či *rozhovor*.

Rubrika **divadlo** obsahuje zpravidla jeden až dva příspěvky na ploše jedné strany. Jedná se nejčastěji o zprávu, recenzi či reportáž týkající se divadelního festivalu – jako v případě článků *Festival na předpis* (43/2008), *Mezi novým cirkusem a naší tradicí* (38/2008) či *Nové divadlo ve starých vodách* (10/2006) – nebo o recenzi konkrétního divadelního představení, jako v článcích *Pekla zplozenci* (12/2005) nebo *Ďábelský krvesaj v Dlouhé* (27/2007).

Kromě divadelních festivalů a jednotlivých představení se články v rubrice *divadlo* příležitostně zabývají také současnými či dlouhodobými divadelními problémy, teoriemi, tezemi, nejčastěji v podobě žurnalistického žánru analytického článku (tedy článku, který obsahuje „jasné, věcné, srozumitelné a logické vysvětlení události nebo myšlenky, faktů i jevů. Hledá souvislosti, příčiny, následky, analyzuje a třídí fakta, doplňuje je argumenty a přináší zobecnění“³⁰), případně divadelní literaturou v podobě recenze.

I rubrika *divadlo* vyčlenila podrubriku **divadelní zápisník**; ten se ale objevuje později než v ostatních rubrikách, první byl uveřejněn v čísle 18/2009, tedy v září 2009. Jeho autory jsou Jana Bohutínská, Vladimír Mikulka nebo Milan Černý. *Divadelní zápisník* se ve sledované době objevil zhruba v polovině čísel.³¹

Film je rubrika podobná rubrice *divadlo*, ale zpravidla o něco rozsáhlejší – čítá od dvou do pěti příspěvků na dvou stranách. Nejvíce používanými žurnalistickými žánry této rubriky je opět recenze jednotlivých filmů, jako v případě článků *Jaké je to Po svatbě?*

²⁹ Viz. rozhovor s Libuší Bělunkovou, příloha č.1.

³⁰ OSVALDOVÁ, B.- HALADA, J. a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. dopl. vyd. Praha : Libri, 2004. 240 s. ISBN 80-7277-108-6.

³¹ Tj. v 8 číslech ze 17 sledovaných, od čísla 18/2009, kdy zápisník vyšel poprvé, do čísla 7/2010, tj. posledního dostupného v době vzniku kapitoly (duben 2010).

(36/2008), *Bestiář* (20/2007) nebo *Bratři* (2/2005) či analytický článek jako například v příspěvcích *Sundance chce zpátky nezávislost* (4/2010) nebo *Kam až vyskočí váš film?* (20/2007); zcela výjimečně se zde objevuje i rozhovor jako například ten s alžírským hercem Taharem Rahimem (1/2010). Od ledna 2009 je součástí rubriky také podrubrika **filmový zápisník**, podobně jako v rubrice *literatura* (tam se zápisník objevuje také od ledna 2009), ale s jistou nepravidelností a větší autorskou základnou (tu tvoří hlavně Kamila Boháčková, Michal Procházka a Viktor Portel) než je tomu v *literárním zápisníku*.

Oblasti filmu je věnována také polovina rubriky **CD/DVD**, které obsahuje anotace či tipy na filmové novinky či osvědčené klasiky vycházející na nosičích DVD.

3.1.3. Hudba

Hudební oblasti je primárně věnována rubrika **hudba**, která zabírá zpravidla dvě strany časopisu; kolísavý je počet článků této rubriky, od jednoho (např. v čísle 11/2005 je v této rubrice jen *Minirozhovor s Markem Hovorkou, ředitelem MFDF*) až k pěti (např. v čísle 12/2005 články *Jakub Jan Ryba a jeho Česká mše vánoční*, *Jsem radši všude než na jednom místě*, *Podivný úsměv Briana Wilsona*, *Potenciál se skrývá za Tatrami, XI. pražský industriální festival*).

Obsahem článků této rubriky je nejčastěji zpráva z nějaké hudební události (např. *Festivaly v Česku a za hranicí* 32/2008), recenze konkrétní desky (např. *Rákosníčkově zasněné barbecue* 30/2008), medailon hudebníka či hudebního uskupení (např. 17/2009 *V pasti císařského řezu*) a častěji než v předešlých rubrikách také rozhovor (např. 6/2006 *Mozart byl hledačem štěstí*).

I do této rubriky byl včleněn zápisník některého z hudebních publicistů, a to buď Petra Ference nebo Karla Veselého (dříve i Aleše Stuchlého) – **hudební zápisník** se pravidelně v každém čísle objevuje od konce února 2009.

3.1.4. Výtvarné umění

Výtvarné umění / architektura je rubrika zabírající v průměru plochu jedné strany a shrnující nejčastěji nějakou konkrétní výstavu, jako např. v číslech 20/2008

Pozorovatelka v davu, 40/2008 *Nomádi Jana Kundery*, 26/2008 *Vystřihovánky 21. století* či jiné události v oblasti výtvarného umění (např. veřejné sochařské soutěži města Brna *Na koně i v Brně?* 20/2009). Ve stejné míře se objevují i témata zobecňující, pokusy o vyhranění nejrůznějších pojmů či současných trendů, jako např. v čísle 3/2010, kde se Milan Kozelka pokouší definovat radikální umění, či v čísle 16/2009, kde Miroslav Petříček uvažuje nad postavením umění ve věku vědy a výzkumu. Rubrika *výtvarné umění / architektura* neobsahuje tak bohatý obrazový doprovod, jak by čtenář mohl očekávat – článek zpravidla dokresluje jedna fotografie.

Rubrikou, kde je naopak grafická složka dominantní je rubrika **Galerie**. Ta pokrývá dvě strany a přináší fotografie nejrůznějších výtvarných počinů od linorytů Ivy Skřivánkové v čísle 4/2009 po vyšívanou knihu *Snítky* Darji Čančíkové v čísle 6/2010. Obrazová složka je doplněna krátkou anotací na dané dílo a základní informace o jeho autorovi.

K obsahům předešlých rubrik je dobré podotknout, že neobvyklým prvkem jejich článků je zohledňování ekonomického rysu věci. Autoři článků velmi často kromě uměleckého soudu zmiňují provozní či finanční pozadí počinu, zabývají se tím, odkud byly potřebné prostředky získány, případně s jakými problémy se musel daný projekt či daná oblast potýkat.

3.1.5. Společnost

Narozdíl od časopisů uměleckých, témata časopisu A2 jsou také celospolečenské problémy, aktuální dění či subkultury. Těmi se zabývá hned v pěti svých rubrikách.

Společnost je nejrozsáhlejší a dominantní rubrika této tematické skupiny čítající zpravidla čtyři až pět článků na třech stranách – jedná se tedy současně o nejobjemnější samostatnou rubriku celého časopisu. Články této rubriky mají nejčastěji úvahový či esejistický charakter, s přesahem do jiných žánrů, jako je například reportáž, které pak slouží jako východisko k obecnějšímu závěru či zamyšlení (jako například v případě reportáže ze summitu OSN, která přechází v úvahu nad tzv. preventivním zadržováním účastníků protestů a demonstrací, v článku *Případáš mi jako vandal* 1/2010). Témata se

nejčastěji rekrutují z oblasti antropologie (např. *O dvojím lidu* 23/2009), politologie a mezinárodních vztahů (např. *Baracku, já píší vám, co mohu více* 17/2009) či kultury (např. *V Oslu otevřeno!* 26/2008), ale zasahují i do dalších oblastí, jako je ekonomie, filosofie a oblasti umělecké.

Reflektování celospolečenských témat v tomto rozsahu je jednou ze specifik a jedním z největších kapitálů celého časopisu.

Další rubrika má název **Odpor** a obecně lze říci, že buď o odporu pojednává nebo je formou odporu její obsah jako takový. Tím je myšleno, že obsahem článku je buď nějaká uskutečněná akce odporu, protestu či nesouhlasu s něčím (např. v článku *Rudý koridor* 1/2010, popisující snahu indických maoistů získat podíl na moci a ekonomickém rozvoji země) nebo je přímo její obsah kritikou nějakého stavu, události (např. v článku *Prodáme akademické svobody?* 2/2009, kritizující chystanou reformu vysokého školství).

S rubrikou *Odpor* je pevně spjata rubrika **Napětí**, s podtitulem *stalo se, stane se* v občanské společnosti, které vládne Filip Pospíšil. Drží se podoby jednoho sloupku, vnitřně členěného na dvě až tři zprávy. Ty přináší stručné a jasné informace o různých ohniscích neklidu v české společnosti, a to jak celorepublikového dosahu (např. akce podpory nové budovy Národní knihovny versus odmítavý postoj magistrátu v čísle 4/2009), tak dosahu lokálního (např. výpověď z nájmu azylového domu *Společné cesta* v pražském Jižním městě v čísle 1/2009).

Závěrečnou rubrikou oddílu věnovaného společnosti je **Veřejné osvětlení** Petra Fischera, vedoucího kulturní redakce České televize, která od února 2006 vychází v každém druhém čísle časopisu. Jedná se o sloupek, v němž autor komentuje nejrůznější události z kultury.

Tato rubrika na konci roku 2008 vyšla také souborně v knize *Veřejné osvětlení : postmoderní morálka, postmoderní politika*.³²

³² FISCHER, P. *Veřejné osvětlení : postmoderní morálka, postmoderní politika*. Praha : SLON, 2008. 198 s. ISBN978-80-86429-91-5.

3.1.6. Média

Média nejsou oblastí, kterou by se zpočátku svého působení redakce zabývala, začala s ní až v únoru 2006, konkrétně polemikou o nově vzniklé stanici Českého rozhlasu rádia Wave. Reflexi médií zůstal časopis věrný dodnes, hned v několika svých rubrikách.

Média je rubrika, která si vybírá z rozsáhlé a různorodé oblasti všech českých médií a reaguje na nejnovější události, které se na mediální scéně udály či dějí; činí tak v rozsahu necelé jedné strany a jednoho článku úvahového, esejistického či analytického charakteru. Např. v čísle 6/2010 rubrika pojednává o volbě nového ředitele Českého rozhlasu (článek *Čekání na skutečného ředitele*) v čísle 2/2009 o krizi mediálního systému (článek *Chudá média, chudá demokracie?*) či v čísle 26/2007 o stereotypním obraze Blízkého východu v českých médiích (článek *Česká média a blízkovýchodní konflikt*).

V rubrice **Odjinud** vybírá František Knopp³³, co zajímavého otiskla či zveřejnila jiná česká periodik o dění v literatuře, jak napovídá i podtitul této rubriky, *o literárním dění v českých časopisech*. Hlavním zdrojem jsou média zabývající se kulturou, uměním nebo vědou, jako *Naše řeč*, *Divadelní revue*, *Xantypa*, či *Host*. Anotace na články jiných médií jsou zpravidla o rozsahu jedné věty.

Par avion, označení další z rubrik, znamená v překladu z francouzštiny „letecky, letadlem“. Jedná se o originální rubriku, přinášející zprávy ze zahraničních médií, a to často i z těch zemí, které jsou pro českého čtenáře neobvyklé a se kterými se běžně neseťkává, jako je např. výběr z arabského tisku v čísle 6/2009, z čínských médií v čísle 3/2009 či španělskojazyčného tisku v čísle 4/2009.

Dříve byla A2 k médiím ještě o trochu kritičtější, zejména v rubrice **Přešlap**, která se v časopise objevovala v průběhu roku 2008. Autoři každého *Přešlapu* upozorňovali na nepovedené počiny jiných médií např. kulturní přílohu Lidových novin Orientace (Jiří G. Růžička v článku *Dezorientace*, číslo 2/2008) nebo prosakování názorů redakcí

³³ Ten je jediným autorem rubriky od čísla 10/2008; v předchozích letech s ním na výběru spolupracovali i jiní redaktoři, jako např. Jan Paulík, Václav Burian či Jovanka Šotolová.

denního tisku do zpravodajství (Tomáš Tichák v článku *Redaktorův volej a dopis sobě*, číslo 9/2008).

3.1.7. Ostatní rubriky

Velké tematické okruhy či rubriky mapující umění a společenské dění, doplňuje několik menších rubrik nebo jiných útvarů. Jejich obsah není vyhraněn či se číslo od čísla liší, proto je zmiňujeme zde na okraj a ne ve velkých uměleckých či společenskovedních sekcích působení A2.

Rubriku **Eskalátor** najdeme v závěru čísla, resp. na poslední straně časopisu a dříve nesla název *Ovšem*. Jedná se o soubor zpravidla čtyř nebo pěti glos kmenových členů redakce, komentujících většinou současné dění a nese podtitul *poznámky k uplynulému*.

Editorial se obvykle definuje jako „v *ich formě psaná předmluva šéfredaktora či editora ke čtenářům s informacemi o obsahu čísla, mísící prvky úvodníku, komentáře, ale také otevřeného dopisu*.“³⁴ V A2 je editorial v drtivé většině případů dílem šéfredaktorky časopisu Libuše Bělunkové, jen výjimečně pak jejího zástupce Filipa Pospíšila či jiných členů redakce. Editorial odpovídá úzu: nastiňuje hlavně obsah a téma čísla, případně odkazuje přímo na konkrétní články uvnitř časopisu. Nachází se na druhé straně vedle obsahu (tj. první straně následující po straně titulní) v podobě jednoho sloupku.

Artefakty, neboli objekty či procesy vzniklé lidskou aktivitou, jsou názvem rubriky zachycující celou její šíři. Tato rubrika je volně spjata s rubrikou CD/DVD, ale svá (zpravidla čtyři) doporučení vybírá z množiny výstav, divadelních představení, filmů atd., čili radí, co z výsledků lidské činnosti stojí v současnosti za pozornost.

Rozhovor je vždy poměrně obsáhlý a zabírá celou dvoustranu časopisu. Osobnosti, které jsou o rozhovor požádány, jsou většinou méně známé, ale výjimečně v nějaké neotřelé činnosti – a to ať v České republice nebo v zahraničí - nebo se podílí na českém kulturním dění. Např. číslo 7/2009 přináší rozhovor s Cchuej Wej-pching,

³⁴ OSVALDOVÁ, B.- HALADA, J. a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. dopl. vyd. Praha : Libri, 2004. 240 s. ISBN 80-7277-108-6.

překladatelkou díla Václava Havla do čínštiny a signatářkou manifestu Charta 2008, číslo 34/2007 se sibiřskou šamankou Ludmilou Karaoolovnou Ojun či číslo 16/2006 s režisérem Davidem Drábkem.

Občas se samozřejmě objeví rozhovor i s nějakou obecně známou osobností, jako např. s Jiřím Lábusem v čísle 38/2007.

Esej jako klasický literárně-publicistický útvar ze stránek českých periodik pomalu mizí. V A2 je ale součástí každého čísla a jejími tématy je literatura, politika, věda, umění či společnost. Autory jsou nejčastěji externí přispěvatelé redakce, odborníci na dané téma či veřejně nebo umělecky činné osobnosti, např. esej *Lačnost a trapnost* Blanky Činátlové v čísle 45/2008 nebo esej *O dobru proti nadzlu* Ondřeje Slačálka v čísle 28/2008.

Někdy je otištěna také ukázka z nějaké úvahové knihy či již dříve vzniklá esej.

Obsáhlou recenzi nového literárního, filmového, hudebního či jiného díla přináší rubrika **Recenze čísla**. Rubrika **Komentář** komentuje v úvodu časopisu nad rámec očekávaného rozsahu nějakou událost či déle trvající problém a rubrika **Došlo** shrnuje reakce čtenářů, které dorazily do redakce, případně se omlouvá za chyby, které otiskla v předešlém čísle.

Tipy - s podtitulem *A2 doporučuje shlédnout či vyposlechnout* – poukazují, co zajímavého se bude dít v následujících dvou týdnech. Úvodní stránka rubriky často nese podobu grafické koláže – k ní pak náleží prostřední dvojlist časopisu, který je graficky upraven do sloupků, čili do podoby připomínající např. běžné uspořádání televizního programu.

Bleskové zpravodajství rubriky **Zkrátka** bylo součástí časopisu od prvního čísla 1/2005 a naposledy se objevila ve vánočním dvojčísle roku 2008, tj. 51-52/2008. Zpravovalo o deseti až patnácti událostech z kultury; o každé z nich v jedné větě, což avizuje i podtitul rubriky, *jednou větou z domova i ze zahraničí*. O dva měsíce později, v únoru 2009, zmizela ze stránek časopisu i rubrika **Událost**, neboli článek úvahového rázu nad jednou (ať už uměleckou či společenskou) akcí, která se poprvé objevila v říjnu 2005.

Zajímavou rubrikou zahájila redakce rok 2008. **Oranžový výlep** s podtitulem *průběžná výstava komiksů všedního dne*, byl rubrikou, kterou tvořili sami kreativní čtenáři časopisu. Celá akce je popsána v perexu čísla 1/2008 takto: „*Expozice (...) pouličních i útulně domácích uměleckých a politických děl právě začíná. Archy s prázdnými bublinami vyšly jako příloha vánočního dvojčísla A2 . (...) Svě přímé zásahy do stereotypních obrazů fotografujte a posílejte (...). Hlásíme se o svůj hlas.*“

Tato originální rubrika byla tedy dílem čtenářů, jejich nejlepší výtvořby byly v této rubrice zpětně prezentovány. Dochází tak k zajímavé interakci časopisu a čtenáře, který se neotřelou formou podílí na jeho obsahu. Tato rubrika se objevovala až do čísla 15/2008.

3.2. Grafická složka

Jak již bylo naznačeno, signifikantním rysem grafické podoby A2 je její rozvržení do barev černé, bílé a oranžové. Výrazná oranžové se objevuje hlavně na titulní straně³⁵, vnitřek listu je černobílý; občas je oranžová použita ještě na zadní straně či v prostředním dvojlistu. Grafická podoba je jednou z věcí na které si podle slov šéfredaktorky Libuše Bělunkové³⁶ A2 velmi zakládá a také tou oblastí, ve které se plánují největší změny – snahou je odlišit se co nejvíc, být originální.

Autory současného grafického designu, který k této podobě dospěl na počátku roku 2009 společně se změnou periodicity, jsou výtvarníci a grafici **Dora Dutková** a **Martin Kubát**.

Titulní straně v současné době dominuje složka obrazová – zpravidla jedna koláž či jedna grafika pokrývá prakticky celou její plochu a je obsahově navázána na hlavní téma čísla. Podíl textu je minimální: titulní strana nese název stěžejního tématu čísla a krátkou upoutávku na jeden či dva články, přílohy apod. Do této podoby se titulní strana dostávala postupně tendencí textu ustupovat ve prospěch obrazové složky. Zásadní rozhodnutí o změně padlo ale až v souvislosti se změnou periodicity časopisu na

³⁵ I zde se najdou výjimky – tři čísla v dosavadní historii A2 porušily tuto barevnou konstelaci a měly vícebarevné či celobarevné titulní strany. Konkrétně se jedné o čísla 18/2008, 20/2008 a 42/2008.

³⁶ Z rozhovoru s Libuší Bělunkovou, příloha č. 1.

počátku roku 2009 a text byl radikálně vytlačen dovnitř periodika tak, jak to přetrvává do dnešní doby, a titulní obraz se stal naprosto dominantním.³⁷

V rámci vývoje grafické podoby se nepatrně změnil i formát celého časopisu – v letech 2005 a 2006 byl výška stránek o pár centimetrů menší.

Hlavička časopisu je umístěna v horní části stránky a v levém horním rohu nese název časopisu, tedy A2. V pravém horním rohu je uveden podtitul listu, tedy *kulturní čtrnáctideník*, datum jeho vydání, číslo ročníku, číslo čísla, adresa internetových stránek časopisu (tedy advojka.cz) a cena. Font hlavičky je občas přizpůsoben celému grafickému ladění titulní strany.

Vnitřní úprava časopisu se pak drží úzu, čili černobílého provedení, větší nadpisy, perexy zdůrazněné boldem a v záhlaví stránky označení dané rubriky. Články jsou doprovázeny kolážemi, fotografiemi či malbami. Výtvarníci a grafici tak činí neotřele a originálně, snaží se, aby obrazový doprovod byl svébytnou složkou a ne jen obrazovou a doslovnou paralelou obsahu článku.

3.3. Redakce

Složení redakce časopisu A2 výrazně utváří jeho podobu a také ilustruje jeho zájmy a celé jeho působení. Obecně lze říci, že se jedná o vysokoškolsky vzdělané redaktory, často i v několika oborech – ty jsou ale nejčastěji uměnovědné či společenskovědné, žádný z redaktorů není vystudovaný žurnalista – přináší s sebou proto do redakce už svůj specifický zájem, své téma a oblast, které rozumí a ve které je odborníkem. Velká část redaktorů se také věnovala studiu cizích zemí, či se vzdělávala přímo v nich - nechávají se jimi tedy inspirovat a i předměty zájmu se často nachází za našimi hranicemi. Do budoucna by se měl tento rys ještě více zviditelnit.³⁸

Zkusme si tedy kmenové členy redakce stručně představit, společně se širokým spektrem externích přispěvatelů, kteří jsou také jednou ze specifických rysů fungování redakce časopisu.

³⁷ Vývoj podoby titulní strany dokumentuje příloha č.3.

³⁸ Viz kapitola 3.7. Vize A2.

Redakce A2 prošla za pět let mnohými změnami. To, co zůstává neměnné, je post šéfredaktorky. Od vzniku časopisu v roce 2005 stojí v jejím čele česká novinářka, rusistka a literární kritička Libuše Bělunková.

Libuše Bělunková vystudovala teorii a dějiny divadla, filmu a literatury, specializace literární věda, na FF UP v Olomouci a rusistiku na FF UK v Praze. V roce 2000 absolvovala odbornou stáž na Ruské státní humanitní univerzitě v Moskvě.

V letech 2001–2005 pracovala jako učitelka literatury a filmové historie na Osmiletém gymnáziu Bud'ánka v Praze, jako redaktorka ruské sekce časopisu *iliteratura.cz*, redaktorka Českého rozhlasu 7 – Radia Praha – zahraniční vysílání v ruštině (2003) a redaktorka Filmových listů (2004) a Literárních novin (2001-2005). Publikovala knižní recenze a zprávy z ruského literárního dění, recenze a překlady v literárním měsíčníku *Host* a v revui *Souvislosti*, spolupracovala s Českým rozhlasem 3 – Vltavou.

Jako redaktorka působila od roku 2001 v Literárních novinách, kde publikovala též pod pseudonymy *Josef Obruč*, *Karel Brávek*, *Marián Kropucha*, *Jaroslava Hulíková*³⁹ ad. a odkud v roce 2005 odešla společně s deseti dalšími redaktory a spolupracovníky – tato událost již byla dříve popsána detailněji. Zasedá v porotě cen a soutěží *Cena Jiřího Orteny*, *Magnesia Litera* a *Essay it!*.

Zástupcem šéfredaktorky je **Filip Pospíšil**, antropolog, absolvent FHS UK, expert v oblasti ochrany osobních údajů a lidských práv, předseda *Výboru pro občanská a politická práva* Rady vlády pro lidská práva, který má na starosti zejména zprávy a zajímavosti ze zahraničí. Během své dosavadní kariéry působil v nevládních organizacích *Iuridicum Remedium*, *Transparency International*, *Člověk v tísni* či *Amnesty International*. Pracoval také jako redaktor *Lidových novin* a *Literárních novin*.

Dalšími členy redakce jsou filmová redaktorka **Kamila Boháčková**, bohemistka, filmová kritička a překladatelka. Absolvovala na FF UK v Praze a stáž na *Paris 3, Nouvelle Sorbonne*. Pracovala jako redaktorka filmové rubriky *Hospodářských novin*, dlouhodobě jako redaktorka odborného filmového časopisu *Cinepur*, přispívala do *Kritické přílohy Revolver Revue*, *Literárních novin* a *Respektu* a překládala

³⁹ Informace poskytnuté redakcí A2 a Libuší Bělunkovou.

anglo-americkou prózu. Spolupracuje s Čro 3-Vltava, časopisy Cinepur a Film a doba, podílela se na festivalu dokumentárních filmů MFDF Jihlava a festivalech animovaných filmů Anifest a Anifilm; přednáší historii animovaného filmu na Katedře filmových studií FF UK v Praze.

Divadelní redaktorkou je **Jana Bohutínská**, divadelní a taneční kritička a publicistka, absolventka divadelní vědy a estetiky na FF UK v Praze. Jako redaktorka spolupracuje s Taneční zónou, Tanečními listy a Divadelními novinami. Je členkou dramaturgické rady Institutu umění – Divadelního ústavu a zasedá také v grantové komisi MK ČR v oblasti tance, pohybového a nonverbálního divadla.

Karel Kouba působí jako literární redaktor časopisu A2 a také jako dramaturg přidruženého festivalu *Stimul*. Je absolventem bohemistiky na FF UK, působil jako šéfredaktor kulturního magazínu UNI, externě edituje kulturní rubriku Hospodářských novin, do níž i přispívá. Přípravuje také literární pořad Knižní servis na Radiu 1.

Hudebním redaktorem a rovněž dramaturgem festivalu *Stimul* je hudební publicista a hudebník **Petr Ferenc**. Vystudoval hudební vědu na FF UP Olomouc, pracuje jako zástupce šéfredaktora časopisu pro jinou hudbu His Voice a je členem hudebního dua *Birds Build Nests Underground*, která byla oceněna například cenou Anděl pro rok 2007 v kategorii Alternativa.

Výtvarné umění má na starosti historička umění, kurátorka a archivářka **Lenka Dolanová**, absolventka dějin umění na FF UK a teorie filmové a multimediální tvorby na FAMU, stipendistka Fulbrightovy komise na School of the Art Institute v Chicagu v letech 2005-2006. Publikovala mj. v časopisech *Illuminace*, *Umělec* či *Fotograf*; je členkou občanského sdružení yoyo, které se věnuje organizování vzdělávacích akcí propojujících umění, média a ekologii.

Redaktorem rubriky *Společnost* je **Lukáš Rychetský**, absolvent judaistiky a psychosociálních věd. Doposud pracoval jako redaktor společenských stran Literárních novin a jako redaktor deníku Právo. Specializuje se na subkulturní tematiku a alternativní kulturu.

Rubrice Esej se věnuje **Anna Vodřichová**, absolventka oborů anglistika a amerikanistika a český jazyk a literatura na FF UK, která v současnosti učí na Gymnáziu Jana Keplera v Praze, překládá z angličtiny a rediguje pro různá nakladatelství.

Redaktorem tipů a servisních stran je publicista, knihovník a absolvent knihovnictví na FF UK, **Jiří G. Růžicka**.⁴⁰

Jednou ze specifikací A2 je také až extrémně velké spektrum externích přispěvatelů. Družinu autorů, kteří publikují či publikovali v A2, tvoří stovky studentů, umělců, literátů, filosofů apod.

Jak tento okruh přispěvatelů vzniká, vysvětluje šéfredaktorka Libuše Bělunková: „*Velký počet externích autorů je v podstatě náš základní princip, kterým se lišíme například od Respektu, kde píše především kmenoví redaktori. Náš časopis je částečně odborný – i když by měl být srozumitelný i laikům – takže například na recenzi anglického překladu hledáme anglistu, odborníka na daného autora, a podobně. Nechceme, aby si to redaktor za týden nastudoval.*

Hledání probíhá tak, že máme na každou oblast jednoho redaktora a ten oslovuje autory – buďto ty, co už zná – samozřejmě čte jiná periodika, pohybuje se většinou v uměleckém a univerzitním prostředí, aktivně je vyhledává; snažíme se objevovat nové autory také tím, že se těch našich stávajících ptáme, zda neznají šikovné studenty. Píší nám hodně doktorandi. Často se také stává, že někoho objevíme, a pak ho převezmou mainstreamová média, to se týká recenzentů, ilustrátorů a podobně.

Tento princip chceme uplatňovat i nadále, protože tu chybí asi dvě generace lidí, kteří jsou ochotni a schopni dobře psát o kultuře, takže je potřeba scénu omladit. „⁴¹

3.4. Čtenářská obec

Redakce časopisu A2 píše o tom, co je zajímavá a co jim připadá palčivé, důležité či hodné reflexe. Předpokladem tedy je, že píše pro čtenáře podobných vlastností. Průzkum čtenářské obce časopisu A2, který provedli pomocí internetových a osobních dotazníků na vzorku 1150 respondentů v červnu 2009, tomu odpovídá. Souhrnně lze říci, že nejčastějším čtenářem je vysokoškolsky vzdělaný muž mezi 20 a 39 lety.

Podrobnější výsledky výzkumu říkají, že čtenáři A2 jsou převážně muži (je jich 64%), jsou vzdělaní (čtenářů s vysokoškolským vzděláním a studujících vysokou školu je 55%, středoškolsky vzdělaných pak 39%), jsou v produktivním věku (mezi 20 a 39 lety

⁴⁰ Informace poskytnuté redakcí A2.

⁴¹ Z rozhovoru s Libuší Bělunkovou, příloha č.1.

je 75% čtenářské obce), žijí častěji ve velkých městech (z měst nad 100 tisíc obyvatel je 62% čtenářů) a bydlí ve finančně zajištěných domácnostech (v domácnostech s čistým měsíčním příjmem vyšším než 20 tisíc korun žije 52% čtenářské obce A2).⁴²

3.5. Reklama

„Reklama je pobídkou k akci a publikum ji vnímá jako komerční propagandu. Inzeráty působí tak, že upozorní publikum na existenci nového produktu nebo v přeplněném tržním prostoru pomohou odlišit jeden výrobek od druhého. Cílem reklamy je sdělit informace o využití, ceně, druhu a typu nabízeného výrobku a tím ovlivnit a usnadnit nákupní rozhodování spotřebitelů,“ říká Brian McNair v Sociologii žurnalistiky.⁴³

Reklama i inzerce k periodikům neodmyslitelně patří, protože čtenáři jsou samozřejmě i spotřebitelé, potažmo zákazníci. Obecně se reklama na stránky periodik dostává dvěma způsoby: buď si inzerenti zaplatí reklamní prostor a jejich reklama je potom otištěna na zřetelně označeném místě nebo je redaktory zařazena do textu článku. Druhý způsob ovšem není korektní a je velkým nešvarem lifestyleových časopisů. V časopisu A2 se mi nepodařilo druhý zmíněný postup odhalit, inzerce je tedy umisťována jen na označených stranách a je zřetelné, že se jedná o placenou reklamu.

Časopis A2 umisťuje často reklamu na své stránky způsobem, který by se dal nazvat jako „tematický“ – přiřazuje reklamu k tematicky shodným rubrikám, čili inzerci konkrétních divadel najdete u rubrik pojednávacích o divadelním dění apod.

Inzerce v A2 zabírá v průměru čtyři strany, což je cca 10 % celkové plochy. Inzerenty jsou pak kulturní instituce či organizace pořádající nejrůznější kulturní události, jako Městská divadla pražská, palác Akropolis, divadlo Komédie, Revue Labyrint atp.

A2 se na své reklamní ploše věnuje také tzv. self-promotion, tj. propagaci svého vlastního produktu. Uvnitř listu proto můžete najít informaci o možnostech předplatného A2 či možnosti objednat si reklamní tričko.

⁴² Kompletní výsledky průzkumu – příloha č.2.

⁴³ MCNAIR, B. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004. 182 s. ISBN 80-7178-840-6.

3.6. Další aktivity občanského sdružení A2

Občanské sdružení A2, o.s. se nezabývá pouze vydáváním kulturního čtrnáctideníku A2 – své smýšlení a zájem o kulturu demonstrují i jinými činnostmi, což zpětně ilustruje i povahu časopisu. Jsou pořadateli několika festivalů, soutěží či velkého množství menších kulturních akcí.

Mezi ty největší počiny občanského sdružení A2 patří průběžný hudební festival **Stimul** a mezinárodní literární sympozium **Pod vlivem literatury?**.

Hudební festival *Stimul* se od roku 2005 v českém hudebním prostředí etabloval jako výrazná hudební akce s jasnou dramaturgií. Prezентuje hudbu, která u nás není běžně dostupná – programové zaměření festivalu reflektuje znění progresivní elektroniky, noisu, současného jazzu a všechny podoby improvizované hudby, včetně jejich prolnutí a nejrůznějších mezižánrových přesahů. Návštěvnost festivalu je 3 000 lidí za rok.

Pod vlivem literatury? je veřejně přístupné dvoudenní setkání spisovatelů a literárních vědců z České republiky, Maďarska, Německa, Polska a Slovenska, věnované vztahu literatury a společnosti v posledních dvaceti letech. Poprvé se odehrálo v Praze v říjnu 2009, zúčastnili se ho spisovatelé jako Stefan Chwin, Viliam Klimáček, Katja Lange-Müllerová či Jáchym Topol.

Tyto dvě velké akce pak doplňuje řada menších, jako **A2 sessions**, což jsou již od roku 2005 umělecké večery v prostorách redakce A2, při kterých se odehrává nejrůznější autorské čtení, divadelní a hudební vystoupení, promítání a debaty.

3.7. Vize A2

Časopis A2 je již na české mediální scéně pevně uchyceným periodikem, které ví, co chce, a plánuje svoje počínání i do budoucna – společně se svým občanským sdružením A2, o.s.

Co se časopisu týče, je plánem do roku 2012 změnit formát i pojetí časopisu, a to zejména přiblížit se časopisovému formátu; změny budou probíhat i v grafice, měla by být více svěbytná, nekonvenční, originální a tvůrčí.

Již v současné době probíhá navazování spolupráce s mladými kulturními periodiky střední Evropy a se středoevropskými autory – ti by měli v příštích letech publikovat i

v A2, protože – jak vysvětluje Libuše Bělunková – k některým tématům nejsou v naší zemi erudovaní odborníci či umělci. Uvažuje se také o tom, že by část časopisu vycházela v angličtině.

Činnost lidí okolo časopisu A2 (formálně tedy občanského sdružení A2, o.s.) – jak jsme si již naznačili - přesahuje stránky periodika a v budoucích letech by měla tato činnost nabývat na velikosti. V letech 2013-2015 chce A2, o.s. založit nové pražské kulturní, komunitní a vzdělávací centrum – tvůrčí prostředí nejen pro pražskou nezávislou kulturu. Centrum bude obsahovat koncertní a divadelní sál, rezidenční byty, ateliéry, pracovny, kanceláře kulturních organizací a redakcí, galerii, knihovnu, antikvariát a čítárnu, třídu a studovnu (pro workshopy a přednášky); internetovou a počítačovou místnost, promítací sál, hudební studio, zkušebny, kavárnu, art shop, legální graffiti zeď a další.⁴⁴

⁴⁴ Informace poskytnuté redakcí.

Závěr

Na počátku této práce jsme se pokusili popsat vznik českého kulturního časopisu A2, který se odehrál v roce 2005 po bouřlivém odchodu většinové části *Literárních novin* kvůli neshodám s jejich tehdejším šéfredaktorem, Jakubem Patočkou. Nově vzniklá redakce si ze svého středu na post šéfredaktorky zvolila Libuši Bělunkovou, která na této pozici setrvává dodnes. Nový časopis nesl podtitul *kulturní týdeník* a dal si za úkol přinést na českou mediální scénu kvalitní reflexi kultury v nejširším slova smyslu.

V další rozsáhlé kapitole práce jsme se věnovali kulturní politice (nejen) České republiky z hlediska kulturních časopisů, a to od jejího vzniku až do současnosti. Cílem bylo vytvořit pozadí, na kterém si lze snáze ilustrovat, do jakého kulturně-politického kontextu časopis A2 vstupoval a v jakém funguje dodnes. Popsali jsme si tedy tři koncepty kulturní politiky státu, které vláda v tomto období schválila. Vysvětlen byl také grantový systém Ministerstva kultury České republiky a zmíněny granty o které se kulturní časopisy – tedy i A2 – mohou ucházet.

Těžištěm celé práce se stala analýza a popis samotného časopisu A2, z několika různorodých hledisek – např. reflektovaných témat a rubrik, složení redakce, grafické složky, užívání reklamy, čtenářské obce ad. Při této analýze jsme vycházeli z rozsáhlého vzorku všech dostupných čísel časopisu A2 od jeho počátku do měsíce vzniku této práce; vzorek celkem činí 167 kusů tohoto periodika, což nám dává jistotu, že analýza a popis časopisu je opravdu kompletní a důsledná. Do samotného popisu jsme také zapracovali nástin vývoje jednotlivých složek periodika a nejdůležitější změny, kterými titul prošel. Z největších změn zmiňme změnu periodicity z týdeníku na čtrnáctideník na počátku roku 2009. Pokusme se nyní stručně nastínit a utřídit poznatky této analýzy.

Ze zmapování tematického zájmu redakce vyplynulo, že časopis A2 je časopis mezižánrový, který kráčí napříč uměním, ale i současným děním, politikou a médií. Z oblasti umělecké reflexe se obrací na všechny její oblasti, tj. na literaturu, film, divadlo, výtvarné umění, zvukovou tvorbu i hudbu; z daných žánrů si vybírá spíše alternativní, méně známou produkci a nejrůznější experimenty – A2 rozhodně není časopis hlavního proudu. Umělecké tvorbě se redakce nevěnuje jen v oblasti kvalitní reflexe – uměleckému vyjádření poskytuje prostor i na svých stránkách zveřejňováním poezie, ukázek prózy či nejrůznějších výtvarných počinů. V oblasti společenského dění

pak umí podchytit palčivá témata, či místa občanského střetu – právě tato jeho vlastnost je jednou z jeho největších devíz.

Další signifikantní složkou časopisu je jeho grafická úprava, které je netradičně složena ze tří barev: klasické bílé a černé a neobvyklé oranžové – věnovali jsme se proto také jejímu popisu a v příloze jsou k nalezení ukázky podoby a vývoje titulní strany časopisu.

Zajímavým zjištěním bylo složení čtenářské obce časopisu. Zjistili jsme, že čtenáři se nachází především mezi muži, jsou to mladí, vzdělaní a dobře zajištění lidé z větších měst. Zde vyvstává teze, která je pro časopis A2 také typická – že se jedná v podstatě o časopis generační. Redakce, externí přispěvatelé i čtenáři časopisu mají totiž mnoho společného, rostou spolu – redakce reflektuje témata, která jsou právě pro její generaci aktuální a ta pak nachází největší odezvu právě u podobně situovaných čtenářů. V další části práce jsme si proto představili i složení redakce a vysvětlili jakým způsobem rekrutuje až extrémní spektrum externích přispěvatelů, což je také jeho specifikem.

V závěru práce jsme opustili stránky samotného časopisu a popsali si činnosti redakce (a vydavatele časopisu – občanské sdružení A2, o.s.), které daleko přesahují pouhou tvorbu periodika a ilustrují tak zpětně i zájmy jeho redakce a samotný časopis. A2, o.s. je totiž pořadatelem dalších kulturních akcí – ať už těch velkých, jako hudební festival *Stimul* či literární konference *Pod vlivem literatury?* nebo těch menších na půdě redakce, jako jsou nejrůznější autorská čtení či diskuze.

A2 je tedy místem, kde se střetává kultura ve smyslu umělecké tvorby a kultura ve smyslu společenského dění, politiky a médií, což přináší čtenáři v podstatě kompletní informační a názorový servis. A2 také shromažďuje mladé lidi schopné kvalitní reflexe, kteří dokáží kulturu nejen pojímat, ale ji i vytvářet a pomáhat jí. To mu pomohlo najít si své svébytné místo na české mediální scéně a setrvat na něm.

Summary

This work tries to introduce one of the most outstanding Czech cultural periodicals, magazine *A2*. The magazine was founded in 2005 and exists on our media landscape till today. Magazine *A2* is specific in many ways: it deals with high-quality art and all its areas, media, politics, events in society as well as alternative ways of life and creation. Magazine *A2* combines the characteristic group of people and it is a kind of generational statements - members of the editorial staff, readers and outside contributors have many common features. They are young and educated people who are interested in high culture and good reflection of social life.

In this work, we tried to describe the emergence of the periodical, its goals and direction and to place him in-depth cultural and political context. The focus of the whole work is an analysis and description of the magazine from various aspects. This work is the first continuous work, which is unusual in this journal dealing.

Použité zdroje

A2. Praha : A2, o.s., 2005 – . Čísla 0/2005 – 6/2010. ISSN 1803-6635.

DVOŘÁK, J. *Malý slovník managementu divadla*. Praha : Pražská scéna, 2005. 311 s. ISBN 80-86102-49-1.

KESNER, L.(ed.) *Ekonomika a kultura - Partnerství pro 21.století*. Praha : Praha - Evropské město kultury roku 2000, 2001. 175 s. ISBN 80-238-6831-4.

Kultura v médiích. Prezentace a reflexe umění (sborník). Praha : Obec spisovatelů ve spol. s MK ČR, 2004. 79 s. ISBN 80-86310-56-6 .

MCNAIR, B. *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004. 182 s. ISBN 80-7178-840-6.

MK ČR: *Kulturní politika v České republice*. Praha : MK ČR, 2001.

MK ČR: *Koncepce účinnější podpory umění 2007-2013*. Praha : MK ČR, 2006.

MK ČR: *Státní kulturní politika na léta 2009 – 2014*. Praha : MK ČR, 2008.

Nový akademický slovník cizích slov. Praha : Academia, 2005. 879 s. ISBN 80-200-1351-2

OSVALDOVÁ, B.- HALADA, J. a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. dopl. vyd. Praha : Libri, 2004. 240 s. ISBN 80-7277-108-6.

PATOČKA, J. – HEŘMANOVÁ, E. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha : ASPI, 2008. 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.

ŠKARABELOVÁ, S. – NESHYBOVÁ, J. – REKTOŘÍK, J. *Ekonomika kultury a masmédií*. Brno : Masarykova univerzita, 2007. 210 s. ISBN 978-80-210-4267-4.

BROŽ, J. *Ekonomika by měla kultuře sloužit, a ne ji ničit*. Lidové noviny, 26.2.1999.

BROŽ, J. *Kulturní politika není strašák do zelí*. Ateliér, č.11, 28.5.1998.

IWASHITA, D. *Ze života parazitů*. Lidové noviny, 8. října 2005, roč. XVIII.

MANDYS, P. *Rozdvojené Literárky: Co přinesl vznik kulturního týdeníku A2*. Týden, 2005, roč. XII, čís. 48.

NEKOLNÝ, B. *Kulturní politika v dokumentech MK ČR*, Svět a divadlo, č.5, 2003.

VANČURA, J. *Literární noviny: pokračování příště*. Listy, roč. 2005, čís. 2.

ČTK. *Literární noviny opouštějí redaktoři nespokojení s šéfredaktorem*. Marketing a média [online]. [cit. 25. 2. 2005]. Dostupné na http://mam.ihned.cz/c4-10000115-15711680-100000_d

Kulturní týdeník A2 mění kvůli finančním problémům periodicity. ČT24 [online]. [cit. 22.4.2010]. Dostupné z: <http://www.ct24.cz/media/38670-kulturni-tydenik-a2-meni-kvuli-financnim-problemum-periodicitu/>

KŘENOVÁ, K. *Kulturní týdeník A2 se mění na čtrnáctideník*. Týden.cz [online]. [cit. 22.4.2010]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/media/tisk/kulturni-tydenik-a2-se-meni-na-ctrnactidenik_95087.html

ŠTINDL, O. *Redakci Literárních novin opouští 11 redaktorů*. Česká redakce BBC [online]. [cit. 7. 3. 2005]. Dostupné na http://www.bbc.co.uk/czech/domesticnews/story/2005/03/050307_cz_literarni_noviny_pckg.shtml

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozhovor s Libuší Bělunkovou (text)

Příloha č. 2: Čtenářská obec A2 (graf)

Příloha č. 3: Vývoj titulní strany (fotografie)

Přílohy

Příloha č. 1: Rozhovor s Libuší Bělunkovou (text)

20.4.2010, s Libuší Bělunkovou

Jakým způsobem je časopis A2 financován?

Dotace, které dostáváme, jsou z různých zdrojů – některé z MK ČR a některé z Magistrátu hl. m. Prahy. Co se týče časopisu, největší část je právě z MK ČR, od kterého dostáváme v rozmezí 1,5 milionu až 2 miliony korun ročně po celou dobu naší existence. O dotace je nutné žádat vždy na rok, takže plánovat příští rok v podstatě nelze. Potom dostáváme dotace na jednotlivá čísla – například divadelní a podobně. Vždycky to záleží na komisích daného roku.

Všeobecný problém kulturních časopisů je, že financování ministerstva je nastaveno škatulkovacím způsobem a neví si rady s mezioborovými časopisy, jako je A2 nebo Revolver Revue. Magistrát periodické publikace nepodporuje vůbec – ale dostali jsme od něj příspěvek například na uspořádání literární konference Pod vlivem literatury?.

Další část financí získáváme z inzerce, z prodeje časopisu a z menších grantových programů na jednotlivé akce – jednu dobu nás podporoval Visegradský fond, jindy nadace Open Society Fund.

Samozřejmě je tu i ta část, která se tady v České republice kulturním časopisům moc nedaří – ten třetí pilíř – kromě státních dotací a vlastních výdělků – tedy soukromý sponzoring. Nám se povedlo získat velkou podporu ze soukromých zdrojů v úplných počátcích, teď se nám občas podaří získat nějaký menší dar nebo nefinanční pomoc.

Proč došlo ke změně z právní formy s.r.o. na o.s.?

Bylo pro nás výhodnější přejít na občanské sdružení, protože se na něj snáze získávají dotace a granty.

Jakým způsobem oslovujete své velké spektrum externím přispěvatelů a jak celá spolupráce funguje?

Velký počet externích autorů je v podstatě náš základní princip, kterým se lišíme například od Respektu, kde píše především kmenoví redaktoři. Náš časopis je částečně odborný – i když by měl být srozumitelný i laikům – takže například na recenzi anglického překladu hledáme anglistu, odborníka na daného autora, a podobně. Nechceme, aby si to redaktor za týden nastudoval.

Hledání probíhá tak, že máme na každou oblast jednoho redaktora a ten oslovuje autory – buďto ty, co už zná – samozřejmě čte jiná periodika, pohybuje se většinou v uměleckém a univerzitním prostředí, aktivně je vyhledává; snažíme se objevovat nové autory také tím, že se těch našich stávajících ptáme, zda neznají šikovné studenty. Píše nám hodně doktorandi. Často se také stává, že někoho objevíme, a pak ho převezmou mainstreamová média, to se týká recenzentů, ilustrátorů a podobně.

Tento princip chceme uplatňovat i nadále, protože tu chybí asi dvě generace lidí, kteří jsou ochotni a schopni dobře psát o kultuře, takže je potřeba scénu omladit.

Jakým způsobem vybíráte díla do rubrik „Knihy“ ad.?

Měly by to být nové knihy a nové věci, je to v podstatě servisní rubrika – ale názorová. Často je těžší napsat kratičkou recenzi než na půl stránky. Jde o takové doplnění velkých rubrik.

Je to redakční výběr – čili, že to, knihy, o kterých píšeme, považujeme za vhodné k přečtení nebo alespoň k diskusi: někdy jsou minirenze i záporné. Ideální by ovšem bylo, kdyby bylo jasné, že co se nedostalo do A2, nestojí za to sledovat.

Co za rubriku byly „Knihy v redakci“?

To byla rubrika ještě servisnějšího ražení. Do literárních časopisů nakladatelé posílají i knihy, které si neobjednáte. Některé nestály za recenzi, ale tehdy nám připadalo, že je škoda aspoň neotisknout jejich název. Postupem času jsme tuto rubriku zrušili.

Shoduje se vaše cílová skupina s výsledkem průzkumu vaší čtenářské obce?

Ano. Naši čtenáři jsou většinou mladí lidé. Lidé, kteří s vámi rostou, kteří mají už nový pohled na svět. To se Ádvojce povedlo.

Jaké výraznější redakční změny u vás za ty roky proběhly?

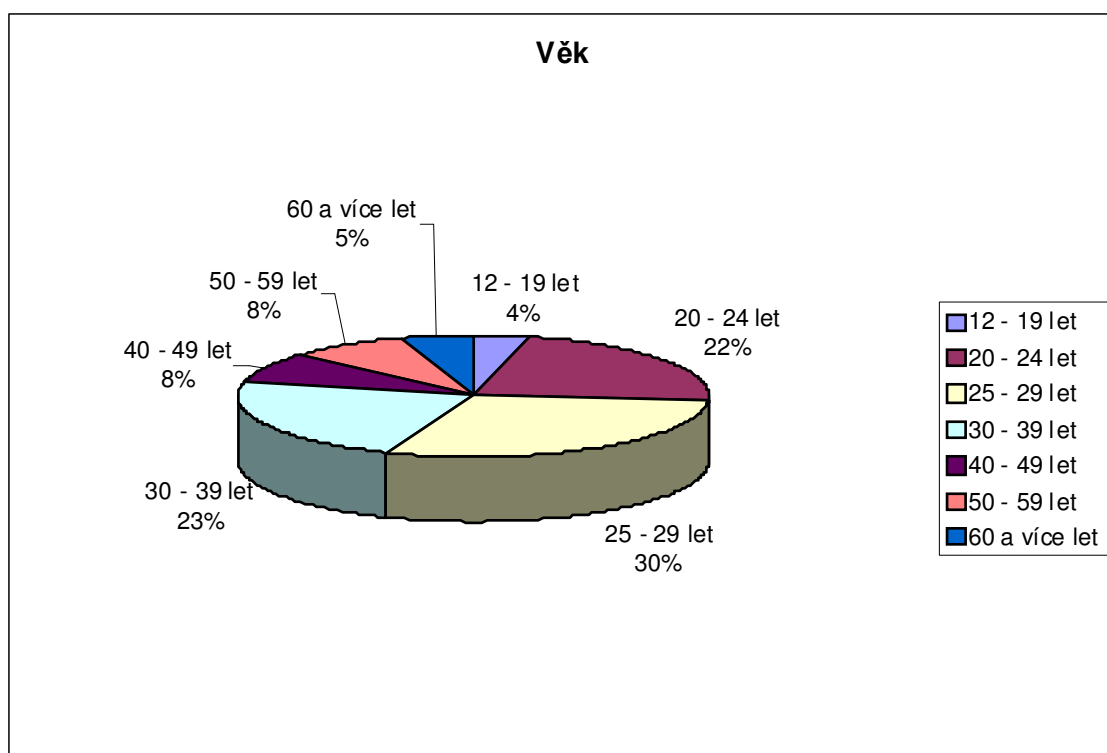
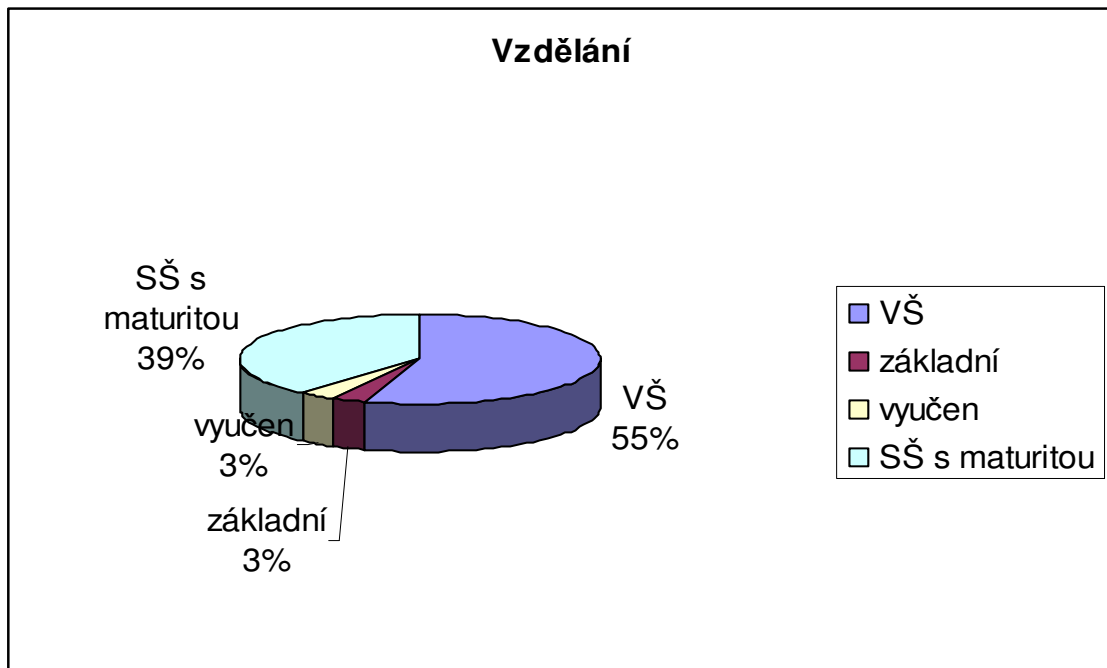
Žádné výrazné změny zatím nejsou. Změnou byl přechod na čtrnáctideník z finančních důvodů – s tím proběhla i změna grafiky, kdy jsme začali spolupracovat s dvěma mladými výtvarníky. Výtvarné stránce bychom do budoucna rádi věnovali víc energie. Ideál by byl, kdyby naše noviny byly úplně jiné než ostatní. A jelikož se snažíme pojímat současné umění, chceme i například ilustrace a fotografie k článkům pojímat zcela jinak, než je zvykem.

Jaké máte s časopisem plány do budoucna?

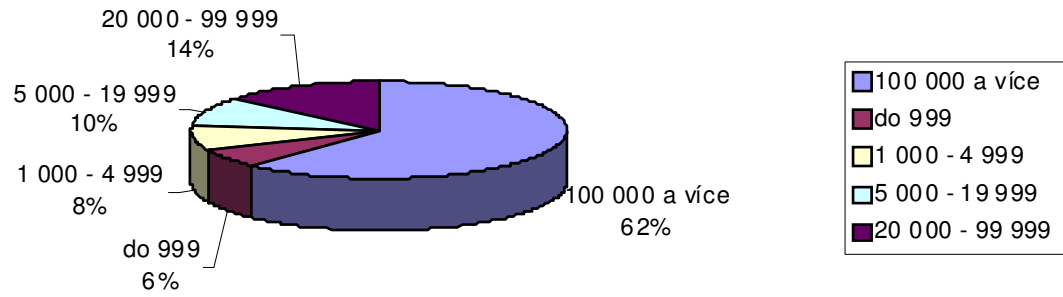
Přemýšlíme o tom, jak časopis pozměnit, zda nerozšířit okruh na středoevropské autory – na některá témata je tady těžké najít dobré autory. Když jsme například připravovali číslo věnované moderní opeře a jeden člověk, o kterém jsme věděli, najednou nemohl požadovaný text napsat, ukázalo se, že v České republice se tím seriózně nezabývá nikdo další, kdo by byl zároveň ochotný a schopný problém srozumitelně popsat pro laiky. Tehdy by bylo skvělé , kdybychom měli možnost oslovit (a zaplatit) někoho z Polska nebo třeba z Maďarska.

Zároveň chceme pracovat na vytvoření nového kulturně-komunitního centra v Praze. Ve spoustě evropských měst něco takového je. Ádvojka je mezioborová a během let jsme na sebe navázali spoustu lidí z různých skupin, kteří by byli schopni a ochotni se na takovém projektu podílet.

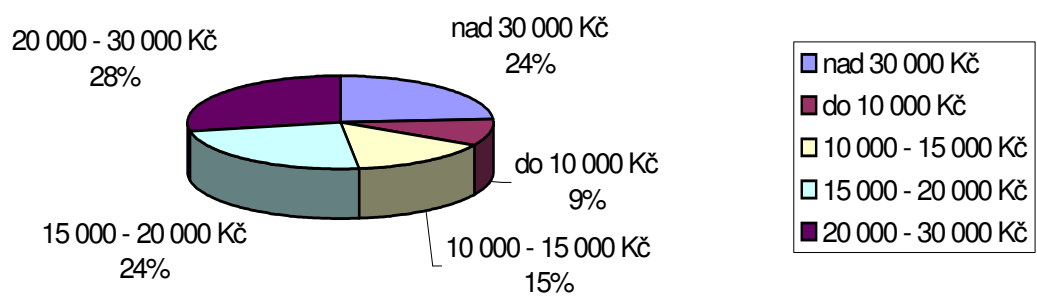
Příloha č. 2: Čtenářská obec A2 (graf)

Počet obyvatel v místě bydliště

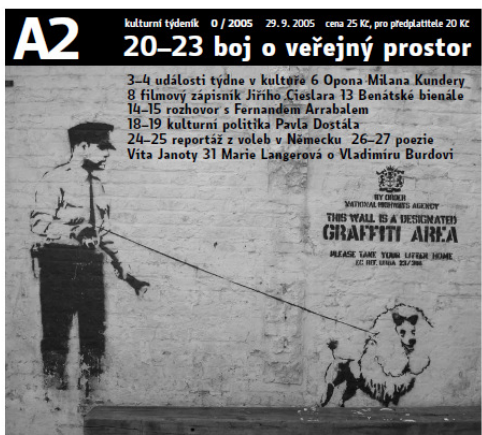

Čistý příjem domácnosti

Příloha č. 3: Vývoj titulní strany (fotografie)

0/2005 (tj. první číslo A2)

V nepřátelské zóně

Průzkum moskevských ulic

TOMÁŠ GLANC

Ulice je vždy nepřátelské území... (text continues with analysis of Moscow streets)

Člověk je přirozený a ohrožený... (text continues with analysis of Moscow streets)

23/2006

Fotbal jako námluvy
Sportštyk / Elfriede Jelineková

... (text of the article follows)

11/2005

Evropa bez Turecka?

S problémy mezi Východem a Západem nám pomohou romány

Nové literární transformace
... (text continues with analysis of European literature)

... (text continues with analysis of European literature)

47/2006

Peter Høeg / Tichá dívka

... (text of the article follows)

17/2007

39/2008

A2 kulturní týdeník 17. 2007 25. 4. 2007 ročník III číslo 25 Kč, 45 Kč týdeník A2.cz

německy psaná literatura

finalisté Magnesie Literary
Jifi Čunek, the Killer
Istanbul Orhana Pamuka
co přinesly Durzindovy reformy
filmový díptych Clint Eastwooda

Maurice se slepicí / Matthias Zschokke

Svatývířní epizodní Matthias Zschokke napsal první román. Sám šel do Berlína, a s ním psal také básně, zpíval covery, šel do redakce časopisu a v nepříjemných drah protiprávního Maierho. Za čtení knihovnicka Jarka autor prokládá nespočetnými odkazy na literaturu, hudbu, filmy a na vše.

... (text continues with a dense, repetitive pattern of words and phrases, likely bleed-through from the reverse side of the page) ...

A2 kulturní týdeník 24. 4. 2008 ROČNÍK IV TÝDENÍK A2.cz CENA 25 Kč, 45 Kč

39

téma: krotitel reklamy

exkluzivní rozhovor s růžovými útočnicí na billboardy u DI digitalizace kin / nejlepší překlady roku 2007

Akademická jatka
O možném zániku některých univerzitních humanitních oborů

Začíná nový akademický rok. Počítáme však s tím, že přibude více než osmdesát nových předmětů, které budou odpovídat na požadavky trhu práce. Jak se bude chovat akademická obec? Jak se bude chovat akademická obec? Jak se bude chovat akademická obec?

... (text continues with a dense, repetitive pattern of words and phrases, likely bleed-through from the reverse side of the page) ...

1/2009

7/2009

A2 1

téma: finanční krize

ROZHOVOR S MICHAEM CHABONEM
Josef Fuka: od Sada k libertiniům a zpět co je subkultura

A2 7

ART BRUT 7

film Gomora
Olga Tokarczuková: Běguni
český squatting

1/2010 (současná podoba časopisu)

